

Porubské noviny

Číslo: 73

DECEMBER 2012

Ročník: XVIII.

V tomto čísle nájdete:

Vianoce roku 2012
Obecné spravodajstvo
Krátke zo samosprávy
Pomník Majstrovi slova
Cesty seniorov za poznaním
Rozpamätávanie T. M. Niňaja
Služ presbyterov
Prof. L. Kováč potichu bilancuje
Deti priniesli do DSS a ZpS
radosť a slniečko
Burza MŠ a Lienky
Správičky zo školičky
E. a V. Štrkolcovci – zlatí manželja
ZML PS informuje
Malta – cestopis
Nekrológy, krížovka
Športová rubrika

Foto: Marián Dvoran

Modlitba za choré deti

Udieraj do nás, koľko chceš.
Ich ušetri, sú Tvoje.
A zmietajú sa v náporoch
jak na hladinách bóje.

A nepovedia, čo bolí.
Len trpia tým, že bolí.
A kropia si to kvapkami
tej najsvätejšej soli.

Ja, ktorý ničím nevládnem,
v tej chvíli dávam veľa:
Kráľovstvo, nie však za koňa, nie,
no za pokoj ich tela..

Marián Béréš

Hodnoty

Ktovie, ako by to dopadlo, keby sme v obci zrealizovali anketu, ktorej účastníci – občania by uviedli poradovník hodnôt svojho života.

Boh, zdravie, peniaze, dom, auto, práca, priateľstvo, manželstvo, rodičovstvo, kariéra, cestovanie, knihy, zábava, imidž, jedlo, záhrada, domáce zvieratá, krajina v ktorej žijem, národ, ktorého som súčasťou...

Poradovník každého z nás by bol asi iný. A možno niektorí by to považovali za nezmysel, veď, ako sa píše v básnikovej diagnóze Slovenska „bude, ako bude“.

Bývalo takým zvykom v slovenských rodinách, že na rozhraní rokov otec hodnotil čas za nami a prognózoval čas pred nami ako pranie, ako most. Akými hodnotami ho (tento pomyselný most) podporíme, aby nespadol?

Aby sneh, ktorý napadne, mohol byť akokoľvek ťažký... Aby trinásťka v tom novom roku bola len poverou, slabou poverou oproti sile v človeku, oproti sile jeho rozumu a ducha...

V kostoloch Európy sa v tomto čase spieva melodická pieseň: Nebojte sa, Ježiš je tu ...

Vianoce sú tu ... Nový rok je tu ... Čas na výber hodnôt nášho života je tu ...

A nikto to za nás nespraví.

Šťastné a veselé!

Dr. Soňa Barániová

pf 2013

Ilustrácia: Dr. Vlasta Šiarniková

O Vianociach dospelých

Sviatky, ktoré práve prežívame a ktoré sú sviatkami celej civilizácie, nám kážu myslieť na chorál a zároveň chvieť sa o osud ohrozeného človečenstva, o osud ľudskosti – zraniteľného dieťaťa v jasliach, ktorého údel, nám tak dôverne známy, nikdy nás neprestane dojímať a vracáť samých sebe ako tichá hudba pod ľadom nášho bytia. Také sú dnes, moji dospelí bratia, naše chvíle ticha. Vojdime do nich a budme spravodliví.

-mr-

Foto: Marián Béréš

Prajem všetkým radostné, srdečné a veselé Vianoce pri sviatočne prestretom štedrovečernom stole a darčeky pod stromčekom plné lásky.

Prajem úspešný a veselý Nový rok 2013 a jeho prežitie v dobrom zdraví a spokojnosti.

Prajem viac vzájomnej úcty, pokory, porozumenia a empatie medzi ľuďmi.

Bc. Pavel Baráni, starosta

Bez hodnoty

Do Vianoc zostávalo päť dní. Poštár zazvonil. Z vnútra sa ozvalo pozvanie. V kresle sedel starec. Dom bol zanedbaný. Poštár veselo zvolal: „Pozrite, aký krásny balík vám nesiem.“ – „Ďakujem. Položte ho na zem!“ Poštár videl, že z daru nemá radosť. „Prečo sa netešíte?“ opýtal sa. „Nemôžem.“ – A porozprával príbeh o svojej dcére, ktorá sa odsťahovala do neďalekého mesta a zbohatla. Každý rok mi posielala balík s lístkom: „Od dcéry Lujzy s manželom.“ Nikdy osobné blahoželanie, žiadna návšteva, pozvanie: „Príď na Vianoce k nám.“ Keď vošli do komory, poštár užasol, lebo bola plná darčiekov z mnohých rokov. Krásne zabalených, ale nedotknutých. „Veď ste ich ani neotvorili.“ „Nie!“ povedal smutne starec a dodal, „chybuje v nich láska.“

-redakcia-

Čas lásky, pokoja, dobra a porozumenia

Úcta k starším má trvať po celý rok. Mesiac je málo.

Jeseň obsahuje veľa symboliky. V jeseňi ďakujeme za úrody zeme. Sledujeme nielen zmeny v prírode, ale i na ľuďoch. Jeseň farbí listy stromov do zlata, vlasy ľudí do striebra. V Mesiaci úcty k starším pripravil starosta a pracovníčky OcÚ aj v našej obci stretnutie najstarších občanov a to v nedeľu 21. októbra 2012. Jubilanti sa podpísali do pamätnej knihy, pozvaní prevzali pripravené darčeky a potom sa zhromaždili v sále kultúrneho domu. Pán farár Vladimír Pavlík v príhovore k prítomným uviedol, že mesiac úcty k starším je málo, úcta k starším má trvať po celý rok. Potom úspešná Ženská spevácka skupina pod taktovkou zbormajstra J. Vadovického uviedla päť piesní.

• Ženská spevácka skupina Z. Poruby

Starosta P. Baráni spevokolu poďakoval za úspešnú reprezentáciu Závažnej Poruby na úrovni Slovenska a speváckam odovzdal kyticu ruží. V ďalšej výstavke ľudová muzika folklórneho súboru Váh, ktorú ako primáš vedie Matúš Záborský. Jednota dôchodcov zas ponúkla výstavu háčkovaných vecí a predmetov ako sprievodné podujatie.

• Ľudová muzika FS Váh, primáš Matúš Záborský (vpravo)

Spevokol sa podpísal do pamätnej knihy

V obradnej miestnosti OcÚ po slávnosti prijal starosta P. Baráni porubský spevokol. Speváckam odovzdal vecný dar ako spomienku na Celoslovenskú prehliadku speváckych zborov v Trnave. Následne nasledoval podpis do Pamätnej knihy obce.

Seniorom spievali deti z Ukrajiny

Klienti Domova sociálnych služieb v Závažnej Porube sa v októbri zúčastnili milieľ akcie, na ktorú ich pozvali naši priatelia - seniori zo Zariadenia pre seniorov mesta Liptovský Mikuláš (v Palúdzke).

V pondelok 8. októbra sme sadli do áut a v Zariadení pre seniorov na Podbrezinách (CSS Anima) nás čakalo vystúpenie detského súboru „DÚHA“ z Ukrajiny. Rezké tance a piesne nás nie raz zdvíhali zo stoličiek. Pri ukrajinských pesničkách sme oprášili svoje zabudnuté znalosti z ruštiny a veru aj spomienky na časy dávno minulé, keď ruština bola pre nás skoro materinským jazykom.

Toto vystúpenie bolo o to príjemnejšie, že sa na ňom zúčastnili seniori z troch mikulášskych zariadení pre seniorov. Mohli sme si pozrieť ako sa žije v iných domovoch a spoznať nových ľudí. Zažili sme pekné predpoludnie a veríme, že vzťahy s klientmi z iných zariadení budeme naďalej utužovať.

Katarína Chudá

V Závažnej Porube rokovali primátori a starostovia Liptova

• Zlava B. Tréger, J. Dvonč, P. Baráni, L. Andreánsky, J. Repašský

Začiatkom októbra (10. 10. 2012) sa v zasadačke Obecného úradu v Závažnej Porube konal snem ZMOL (Združenie miest a obcí Liptova). Rokovanie snemu viedol predseda ZMOL P. Baráni, starosta Z. Poruby. Na sneme bol prítomný poslanec NR SR Ladislav Andreánsky, predseda ZMOS (Združenie miesta a obcí Slovenska) Jozef Dvonč, primátor Nitry, podpredseda ZMOS Jozef Turčány, primátori a starostovia liptovských miest a obcí a všetci zástupcovia štátnej správy okresu Liptovský Mikuláš. Snem sa venoval prioritám miestnej samosprávy: rozpočet miest a obcí pre rok 2013, problematika miestnych daní, správne poplatky, financovanie školstva, reforma štátnej správy, rómska problematika, životné prostredie, nelegálne stavby, trhoviny a ambulantný predaj, zamestnanosť, komunálne odpady, medvede v blízkosti obydli, možnosti rekonštrukcie verejného osvetlenia a kompletizácia novej publikácie o Liptove.

Čo nepotrebuješ, patrí do zberu

Zber elektronického odpadu, textilu, papiera a železného šrotu sa uskutočnil v závere októbra. Pristavené veľkokapacitné kontajnery naši občania zaplnili v priebehu niekoľkých dní. Nepotrebné veci a predmety prestali doma zavadzať a určite sa pomohlo aj životnému prostrediu. Celú akciu zorganizoval obecný úrad.

-dm-

Spravodajstvo z obecného zastupiteľstva

Október 2012

Zasadnutie obecného zastupiteľstva otvoril starosta obce. Na úvod udelil slovo zástupcom LK Opalisko, ktorí predniesli svoje požiadavky, hlavne na obsadenie telocvične a pomoc pri vysporiadaní majetku. Ďalej sa poslanci zaoberali návrhom všeobecne záväzného nariadenia obce o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Sadzby daní by sa oproti roku 2012 zvyšovať nemali. V ďalšom starosta informoval o návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2013 – 2015, podľa memoranda medzi vládou SR a ZMOS. Rozpočet pre ďalšie roky by mal byť zhruba na úrovni roku 2012.

Ing. Pavel Beľko, zástupca starostu, informoval o príprave doasfaltovania miestnych komunikácií, a to: cesta do rekreačného strediska Opalisko, do Suchej doliny, ulička Mudroň, Hlavná za vodou, Ulica Pri Brodke. Pripravuje sa výstavba chodníka a lávky pre peších od otočky autobusu po rázcestie ciest na Bohunice a Opalisko. Ing. Ján Jambrich hovoril o zasadnutí stavebnej komisie, kde sa prerokovala žiadosť Opalisko s.r.o. na umiestnenie dočasnej stavby bufetu a tiež o investičnom zámere CL SOLAR s.r.o., Bratislava o kombinovanej výrobe elektrickej energie a tepla vysoko účinnou metódou.

December 2012

Na decembrovom zastupiteľstve poslanci rokovali o dvoch vážnych dokumentoch a to: rozpočet obce pre rok 2013 a všeobecne záväzný nariadenie o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce. V diskusii Ing. Ján Duda skonštatoval, že rozpočet je pripravený precízne a prehľadne a doporučuje ho bez výhrad schváliť, tak ako aj všeobecne záväzný nariadenie o miestnych daniach a poplatku za komunálne odpady, čo po krátkej diskusii aj bolo vykonané. Kontrolórka obce Ing. Kováčová odporučila prehodnotiť čerpanie rozpočtu v polroku 2013.

Starosta informoval o štrajku učiteľov a situácii v našich školských zariadeniach.

Ing. Pavel Beľko podal správu o ukončení výstavby miestnych komunikácií a chodníka do strediska Opalisko. Tiež dohodol stretnutie so zástupcami Obvodného úradu, odboru dopravy v L. Mikuláši, ktorí sa v januári 2013 stretnú so zástupcami obce a vyriešia dopravné značenie na MK (miestne komunikácie)

a tiež pasportizáciu miestnych komunikácií a mostov. Viacerí poslanci sa dotkli zimnej údržby ciest v obci. Údržbu budú vykonávať pracovníci obce a v prípade kalamitných situácií je dohoda obce s VPS Lipt. Mikuláš o výpomoci. Vladimír Mlynček sa dotkol odpadového hospodárstva, kde zdôraznil výrazný deficit v príjmoch a výdajoch za vývoz komunálneho odpadu.

Ing. Pavel Beľko, zástupca starostu

Život je dar. Verte tomu!

• Ocenené členky JDS, zľava H. Šarašinová, Ž. Staroňová

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším pripravila domáca jednota dôchodcov stretnutie svojich členov. Povzbudivé slová k prítomným predniesla predsedníčka JDS v Závažnej Porube D. Majeríková. Piesňou a slovom básnika sa predstavili žiaci zo základnej školy, zazneli častušky, ktoré zložila H. Šarašinová. Na fujare zahral Ivan Broska a samozrejme, že nezaobšli na jubilantov. Ku gratulácii priložili peknú ružu a poďakovali za odvedenú prácu.

• Ervín Hybianský 85 ročný (vľavo)

Od srdca si zaspievali, vyrozprávali sa a zaspomínali na mladé časy. Prítomných prišla pozdraviť aj manželka básnika pani Magda Rúfusová. Bolo to milé stretnutie naplnené dobrou náladou, pohodou a radosťou z daru života.

Odhalili pomník Majstrovi slova

V rodnom hniezde, na deň výročia Lutherovej reformácie, odhalili básnikovi Milanovi Rúfusovi pomník. Na začiatku slávnostného obradu zaznela zhudobnená báseň Naveky závažná v podaní Ženskej speváckej skupiny. Starosta P. Baráni privítal prítomných a uviedol, že tvorba M. Rúfusa predstavuje perlu nielen slovenskej, ale i svetovej literatúry. Bol navrhnutý na Nobelovu cenu a je nositeľom tých najvyšších ocenení a vyznamenaní za literárnu tvorbu.

Pán farár Vladimír Pavlík modlitbou poďakoval nebeskému Otcovi za dar básnika. Pri hrobe predniesla K. Staroňová báseň Poďakovanie za kolísku a J. Svetlan Majerčík zarecitoval Báseň o dare. Pani Magda Rúfusová spolu s dcérou Zuzankou poďakovala tvorcom pomníka. Slová uznania vyslovila aj kamenárskej firme, ktorá dielo perfektne vyhotovila. Závažnej Porube vyjadrila vďaku za všetku priazeň, ktorú venuje svojmu rodákovi. Potom odhalila pomník. Záver patrilo hymnickej piesni Aká si mi krásna. Všetky náklady spojené s vybudovaním pomníka zaplatila Magda Rúfusová.

• Montáž pomníka

Cesty a cestičky nadobudli nový tvar i novú tvár

Cesty a cestičky v Závažnej Porube získali aktivitou vedenia obce v roku 2012 nielen nové šaty, ale aj nový tvar i novú tvár. Miestne komunikácie v mesiaci novembri si vyslúžili to, čo obec veľmi potrebovala. Po vyasfaltovaní najdôležitejších ulíc prišli na rad tieto cesty a cestičky: od cmitera po parkovisko a chatu na Opalisku, ďalej Mudroňovie ulička, cesta Pri Brodke a Hlavná ulica za vodou. Pribudne aj vydláždený chodník od Zivky po medokýš. Rozsiahla investičná akcia je financovaná zo štrukturálnych fondov EÚ s príspevkom obce.

Asfaltovanie finišuje finišérom

Asfaltovanie miestnych komunikácií sa blíži k cieľu. Potom, čo sa vybudoval chodník pre peších, nastúpili ťažké mechanizmy a asfaltuje sa úsek dlhý 380 m od cmitera po rázcestie do Suhej. Najskôr ukladajú hrubý podklad, potom jemnejšiu vrstvu v predpísanej hrúbke a povrch upravenej cesty sa pekne zavalcuje. Sneh, nesneh, práce finišujú.

Vrátnik slnka

17. novembra sa uskutočnil v Lipt. Mikuláš koncert venovaný MUDr. Pavlovi Straussovi k 100. výročiu narodenia.

Chirurg, muzikant, spisovateľ, humanista. Režimom odsunutý do ambulancie polikliniky v Nitre.

Napriek tomu (alebo aj preto?) zostalo po ňom výrazné humanistické filozofické posolstvo podobné posolstvu nášho Majstra: nielen živobytie, ale aj dušu treba riešiť, ak sa majú vyriešiť problémy sveta. Materiálne a vzťahové krízy sú len následok.

Obdivuhodný koncert pripravil riaditeľ ZUŠ v Lipt. Mikuláš PhDr. Ľubomír Raši, v programe účinkovali Art collegium Nicolas orchestra, SZ Tatran a sólisti: Michaela Kušteková, Zuzana Rašiová, Ľubomír Popík, Lucia Šaray, Juraj Raši, Lucia Dundeková, Milan Ivan.

Spríevodné slovo priblížilo život a dielo, ako aj sprítomnilo mnohé vzácne myšlienky Straussa.

Slávnosť bola aj aktom ocenenia mestom Liptovský Mikuláš a prezentáciou posledných dvoch kníh z desaťzväzkového zobrazenia diela.

Príjemne prekvapujúca bola aj účasť hostí ako František Mikloško, poslanec NR SR alebo MUDr. Martin Jančuška, lekár z Viedne (synovec nebohej Želky Jambrichovej), ktorý prisľúbil návštevu Závažnej Poruby v lete 2013.

Pavel a Soňa Barániovci

Pribudol elegantný chodník

Nový chodník v dĺžke 310 m povedie na Opalisko. Stavebné práce finišujú, dielo je pred dokončením. Ku obrázkom komentár netreba. Skôr pozvánku na rande po klukatej cestičke.

Predáš nepotrebné, kúpiš potrebné

Materská škola a BABY klub Lienka v Závažnej Porube zorganizovali v sobotu 17. novembra 2012 v priestoroch domácej Jednoty dôchodcov burzu detského oblečenia, obuvi a športových potrieb. Rodičom ponúkli jedinečnú príležitosť predaj alebo kúpiť ošatenie a iné veci pre svoje deti.

Prvý sneh. Takto to vyzeralo v Závažnej Porube

Oblasť Liptova zasiahlo v pondelok 29. októbra 2012 v dopoludňajších hodinách silné sneženie. V priebehu niekoľkých minút si aj Závažná Poruba obliekla biele šaty.

Aj obnosené veci dokážu pomôcť

Obnosené oblečenie už nemusíte len tak vyhodíť. Stačí, keď ho prinesiete na nádvorie za Obecným úradom v Závažnej Porube, kde je umiestnená zberná nádoba s inštrukciou, čo sa zbiera, nezbera. Na modrej nádobe svieti biely nápis: Nie je to miesto na odpad. Veľa vecí už nepotrebuje, plantajú sa v domácnostiach a už len prekážajú. Dobrým ľuďom dobrej vôle vopred ďakuje Pomocný anjel za tých, čo takúto pomoc veľmi potrebujú.

-dm-

Milan Mikuláš našiel kapitálneho hríba

Aby ľuďom bolo veselo, dal im les to malé veľdielo. Hovoríte, že malé? Veď vážilo bez piatich dkg dva kilogramy. Na takéto „veľdielo“ natrafil v porubskej hore v stredu 17. októbra 2012 Milan Mikuláš (od Beškov). Celkom opodstatnene kapitálny „úlovok“ vystavoval v záhradke pred rodinným domom. Úspešný a šťastný hubár týmto spôsobom poďakoval lesným nebesám. Do záhradky na č. d. 118 zabľúdl aj náš fotoaparát.

Keď zasvietia lampióny

Lampiónové sprievody v Závažnej Porube už majú svoju tradíciu. Konajú sa koncom októbra a predstavujú radostné stretnutie detí, rodičov a učiteľov. Sprievod ako vždy zorganizovali naše školy. Účastníci sa stretli vo štvrtok 25. okt. 2012 pred Zivkou. Trasa viedla Hlavnou ulicou s cieľom na futbalovom štadióne, kde bolo pripravené malé občerstvenie. Cestu lemovali rôzne strašidlá vyrobené z tekvice. V Porube sa volajú svetlonosy. Kto prišiel, neobanoval. Bola to príjemná prechádzka na čerstvom vzduchu, znamenala komunikačný most medzi generáciami a pre deti nezmazateľný zážitok.

Titulok je informácia, orientácia i ponuka

Pracovné stretnutie tvorcov miestnych novín z celého Slovenska, ktorého sa zúčastnil aj šéfredaktor Porubských novín Dušan Migala sa uprostred novembra uskutočnilo v hoteli Atrium vo Vysokých Tatrách. Problematiku tvorby titulkov účastníkom vzdelávacieho podujatia priblížila renomovaná novinárka PhDr. Katarína Čižmáriková. Z prednášky i riadenej diskusie vyplynul nasledovný záver: titulok musí obsahovať jasnú informáciu, táto informácia musí byť ústrednou informáciou celého textu, informácia nesmie skresľovať text, titulok musí byť korektný, zrozumiteľný a nesmie zavádzať čitateľa, titulok by mal vzbudzovať čitateľovu zvedavosť. Problematike fotografie, ako vyjadrovacieho prostriedku v novinách, sa venovali v priebehu druhého dňa seminára. Dvojdnové podujatie splnilo očakávanie účastníkov. Garantom akcie sa stala Asociácia vzdelávania samosprávy. Akciu organizačne zabezpečilo Regionálne vzdelávacie centrum Prešov.

Opatrnosti nikdy nie je dosť

Z výstražného ostrý

V septembri 2012 učители a školskí zamestnanci upozornili na problémy vo financovaní školstva. Rokovania odborárov s vládou sa posunuli z bodu A do bodu A. „Keď nič neurobíme, nič nedostaneme,“ povedali si slovenskí učители. 26. novembra 2012 nenastúpili do práce. Žiadajú 10 % ku platu a navýšiť prostriedky do školstva. Obidve porubské školy sa pripojili ku celoštátnemu štrajku a brány týchto škôl v tento deň zostali zatvorené. Žiaci mali radosť, rodičia starosť. Na základe výzvy ministra školstva SR zriadil Obecný úrad v Závažnej Porube kontaktné miesto pre deti, ktoré rodičia nemajú kde umiestniť. Túto službu však nevyužil nikto.

Porubské školy začali riadne fungovať od utorka 27. novembra 2012.

Háčkované pre mňa i pre vás

Výstava háčkovanej čipky Háčkované pre mňa i pre vás bola verejnosti prístupná v sobotu 20. októbra 2012 od 14-17 hodiny a v nedeľu 21. októbra 2012 od 14-17 hodiny v priestoroch klubovne JDS (Jednota dôchodcov Slovenska) v Závažnej Porube.

Výstavu pripravili:

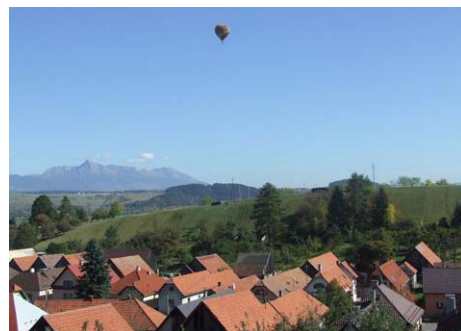
Želmíra Staroňová, ml., Mária Niňajová, Kveta Piatková, Vlasta Piatková, Božena Bátoriová.

Na výstavu prispeli svojimi prácami:

Mária Jačalová, ml., Vlasta Piatková, Kveta Piatková, Magda Ilánovská, Elena Piatková, Mária Niňajová, Darina Jačalová, Viera Bukovinská, Katarína Hollá, Iveta Hollá, Mária Agnetová, Pani Hromuláková, 237, Darina Šúleková, Zdenka Brosková, Tatiana Brosková, Anna Niňajová, Zuzana Jambrichová, Anna Niňajová, Viera Ličková, Ľudmila Jurečková, Ema Brosková, Želmíra Staroňová, ml.

V balóne na Kriváň

Neobyčajné divadlo sa naskytlo obyvateľom Závažnej Poruby 6. októbra 2012. Za pekného jesenného počasia sa vznášal ponad našu obec veľikánsky balón a smeroval si to rovno na Kriváň. Kde pristál, nevieme.

-dm-

Cesty seniorov za poznaním

V tomto čísle Porubských novín pokračujeme našimi zážitkami z miest, ktoré sme navštívili počas leta.

Jedna z nich viedla na Čierny Váh. Prečerpávací vodná elektrárň (PVE) Čierny Váh sa nachádza v časti Národného parku Nízke Tatry a Národnej prírodnej rezervácie Turková, preto pri jej stavbe museli byť dodržané prísne podmienky ochrany prírody. Do prevádzky bola uvedená v rokoch 1980–1982 s úlohou zabezpečenia spoľahlivej a kvalitnej dodávky elektrickej energie a pokrývanie zmien zaťaženia elektrizačnej sústavy. Ročne zachráni (podľa odborných údajov) 753 tisíc ton energetického uhlia. Celá stavba má 4 časti:

1. horná nádrž (vo výške 1150 m n. m.)
2. dolná nádrž
3. privádzace
4. elektrárň

Pri pohľade zvonku človek ani netuší, čo všetko táto stavba skrýva. V jej priestoroch je prísne dodržiavaná bezpečnosť, poriadok a čistota všetkých priestorov. Čím hlbšie sme zostupovali do útrob elektrárne, tým viac sme žasli nad schopnosťami ľudí, ktorí toto dielo navrhli a vytvorili. Väčšia časť úžasnej stavby je ukrytá hlboko v podzemí. Človek, ktorý nevidel toto dielo, si to určite sám nedokáže predstaviť. PVE Čierny Váh je odborníkmi vysoko hodnotená. Rozbeh z kľudu na plný výkon v turbínovej prevádzke trvá len 70 sekúnd a z kľudu do čerpadlovej prevádzky asi 120 sek. Je našou najväčšou prečerpávacou a podľa výkonu aj najväčšou vodnou elektrárnou.

Pokračovanie cesty - Vážec

Tu sme najprv navštívili Vážeckú jaskyňu. Rozlohou nepatrí medzi veľké, ale je zaujímavá peknou kvapľovou výzdobou a pozostatkami kostí jaskynného medveda. Naše očakávania po jej prehliadke sa naplnili (obdivom). Kto tu ešte nebol, nech neváha!

Galéria Jana Hálu bol náš ďalší cieľ. Víťala nás milá sprievodkyňa p. Margita Hybenová. Fundovane nám rozprávala o histórii Vážca a jeho osobnostiach. Patrilo medzi nich aj Jan Hála (1890 – 1959). V dome, kde žil sa nachádza expozícia jeho diel. Je známy ako maliar rázovitej slovenskej dediny a životu vážeckého ľudu a ilustrátor mnohých kníh pre deti. V areáli sa nachádza aj drevenica, v ktorej Jan Hála býval po príchode do Vážca. V súčasnosti je tu etnografická expozícia pôvodného vážeckého obydľia, ktoré

sa zachovalo po požiari obce v r. 1931. Drevenica je národnou kultúrnou pamiatkou.

Cestou domov sme sa zastavili na cintoríne nemeckých vojakov, ktorí padli v II. svetovej vojne. Je to pekne udržiavané pietne miesto.

Opäť sme sa týmto výletom obohatili novými príjemnými dojmami, ktoré ešte znásobilo pekné, slnečné počasie.

H. Šarafinová, Ž. Staroňová, ml.

Gratulácia a kvietky pre jubilantov

Naše posedenie 22. 10. prišli pozdraviť aj detičky zo Základnej školy Milana Rúfusa s pani učiteľkou Zuzkou Hlavnovou milým kultúrnym programom. Zišlo sa nás neúrekom 83 seniorov.

• Sami sebe

Za účasti pána starostu pozdravila kvietkom 28 jubilantov naša predsedníčka Darinka Majeríková. Po programe „Sami-sebe“, občerstvení a družnej zábave sa ťažko rozchádzalo domov. Tešíme sa na ďalšie stretnutia. Najbližšie bude 14. decembra pri kapustnici.

Ludmila Štrkolcová, JD

• Žiaci a p. učiteľka
Z. Hlavnová

HOTEL G ponúkol relax

Padajúce gaštany, pod nohami šuchot hnede-žlté-červeného koberca, vzduch pretkaný striebornými nitkami babieho leta kúpeľného parku Turčianskych Teplic od 1. – 7. októbra sa stal miestom, kde denne chodilo, alebo prechádzalo parkom 13 seniorov zo Záv. Poruby. Krásne slnečné dni výborná partia chcela niečo urobiť pre svoje zdravie a spoznať tento kút Turčianskej záhradky. Vďaka organizátorom Hanke a Pavlovi Kunovým sa tu nik nenudil a zúčastňoval sa procedúr, výletov do blízkeho i vzdialenejšieho okolia, ako napr. Gaderskej doliny, Blatnice, Mošovského jarmoku a inde. Pri záverečnom poďakovaní Palko vyslovil krásnu myšlienku: „Nie je problém robiť dobro dobrým ľuďom“. Škoda len, že nás bolo tak málo. Využite tieto ponúkané možnosti v „Hoteli G“.

-Iš-

Vianoce detstva

Katarína Devečková, r. Staroňová

Rozprávka biela.

*Kde bolo,
tam bolo,
bol raz jeden stromček.*

*V drevenom kríži
v kuchyni,
kde piecka zimu hriala
a jablčkom voňal les.
Vianoce prišli dnes!*

*Pod kapcami
vrždí,
veža zvoní,
a kostol spieva
Tichú noc.*

*Modlitba prisadla
k prestretému stolu.
Prázdnny tanier,
slza v oku.
V tom detskom
iskričky.*

*Aj keď skromné,
ale sú tam,
od Ježiška balíčky.*

*Čas radosti,
veselosti
z dverí srdcia spája.*

*Kde bolo,
tam bolo,
kde sa tešia z mála,
bol raz jeden stromček.
Priniesol svetlo k nám.*

Narodil sa Kristus Pán.

Rozpamätávanie

Som starec. Cez žitie som bol do mnohých situácií, udalostí vtiahnutý vlastným pričinením, alebo okolnosťami. Vynárajú sa mi, ako každému človekovi situácie života aj v drobnostiach. Netrpím závisťou a úzkosťami z prežitého. Denne sa vzmáham ísť do hora ku kresťanský definovanému KONCU a veľkému NEZNÁMEMU, tajuplnému tam vo biblicky večnom živote. Veľmi spomínam na doby, udalosti...

Rád som navštevoval sestru môjho otca, vdovu Anna Piatkovú (u Valentov). Od roku 1918 zápasila v živote ako sa dalo, na Božiu pomoc sa spoliehala. Boli zbožná, útla a pracovitá. Tetka boli ľudová liečiteľka, zberateľka liečivých rastlín. Sušili ich na povale, porozkladané, alebo povešané po trámoch. Vysušené potom triedili do papierových paklíkov. Niektoré mali aj adresáta. Ako Mirkovi a Hanke do Žiliny, Lackovi a Vlastičke do Bratislavy a bližšej rodine. Mne sa najviac páčili názvy Dobrá myseľ (tú by sme stále potrebovali), alebo Materina dúška, trezalka, kružment, voňavé méty, levandule, nechtík, mladá

žihľava, rojovník, atď. Používali ich pri rôznych ochoreniach v kombinácii s maslom, medom, šmalcom, tlčeným cesnakom, bôbom na pitie, alebo na natieranie. Na opuchy aj močové obklady...

Slabými rukami, už poznačenými reumou, trhali boľavé zuby. Nevadili im ani opuchnutia, zápaly, hnisanie. V tých časoch nebolo ani v Mikuláši dentstov, a keď tak, len za peniaze. A tých nebolo. Používali klieštiky určené na lámanie zubov malých prasiat. Mám ich v očiach. Po zákroku dávali na vyplachovanie roztok repíka. Klieštiky darovali farárovi Jágerskému. To už trhať nevládali a v Mikuláši sa už etablovali zubári. Po roku 1950 robili ošetrovania pacientom zdarma.

Rád som k nim chodil. Boli milo komunikatívna, vzdelaná. Mali úhladné písmo. Občas mi napísali list, keď som bol na vojenčine. Na stole, alebo kredenci mali vždy položenú čítanú bibliu a otvorený kancionál. Bol veľmi hrubý, viazaný do drevených doštičiek. Tieto boli obalené kožou a obal previazaný mosadznými prackami. Stránky popísané švabachom s nádherne cifrovaným počiatočným písmenom. Z neho si spievali príležitostné, múdre, oslovujúce a melodicky pekné piesne ako napríklad: „Aj jíž slunéčko vychází, Aj jíž den se nachýlil, S Bohem já

chci začítí, Což můj Boh chce, to se vždy staň, Chvála Tobě, Bože náš, chvála Tobě na výsosti a mnoho dalších povzbudzujících v dennom žití. Veľmi som po tejto knihe túžil. Sľubovali mi, že až sa pominú, aby som si ju zobral. Aj na ich pamiatku. Keď som prišiel na poslednú rozlúčku, moja milovaná tetka už ležali v truhle. Ruky mali preložené cez túto vzácnosť. Knihu som si nemohol zobrať. Bolo tam veľa príbuzných a bolo by to pre nich nepochopiteľné, nedôstojné a hádam aj poburujúce. Tak odišla do hrobu s hlboko veriacou služobnicou Pána. Rozlúčka bola aj v kostole. Syn Peter bol stranický funkcionár. Mal obavy, že doplatí na to, keď pôjde do kostola. Prehovoril som ho, aby sa nestrachoval, veď pochovával svoju mamku. Predsa to len niekto udal. On bol pozbavený funkcie, stranicky potrestaný ako „tmár“, nie dôsledný v ateizácii, ktorá bola v tých časoch krutým ideologickým zápasom. Aj také to boli časy...

Na Pamiatku zosnulých každý rok chodíme do Poruby na cintorín. Tam spomíname na blízkych. Na všeličo. Zrak sa nám uprie po náhrobných kameňoch, kde sú vytesané mená z porubských uličiek, domov a spolužitia. Od detstva, v rôznom, až doposiaľ...

Tomáš Miroslav Niňaj, Žilina

Prekvapenie

• Dada Klementová – klavír, Soňa Jány – spev

Týmto slovom uviedla poslednú zhudobnenú báseň Soňa Jány, absolventka Janáčkovej akadémie múzických umení, umelkyňa z Oravy žijúca v Helsinkách.

Ono slovo aj najvýstižnejšie vyjadruje pocity divákov a poslucháčov večera Štebot v rodnom hniezde. Spolu s pani Dadou Klementovou, hudobným pedagógom JAMU a s Vladimírom Baranom

- autorom poetického filmu Báseň je dar boli skutočným prekvapením.

Večer takto zachoval cez domácich recitátorov z MŠ a ZŠ, Hedku Šarafinovú, Danku Kulhavú a Nikolku Stankoviansku tradíciu, ale nadobudol aj nový rozmer.

• Dušan Migala

Vďaka patrí autorovi námetu, scenára a režisérovi podujatia pánu Dušanovi Migalovi. Rovnako treba poďakovať aj pani Danke Žiakovej za sprostredkovanie hostí. Majster tamhore bol iste spokojný. Veď 7. december bol dňom, ktorý by on pomenoval ako „prudkých dejov plný“. O 15. 00 hod. položili predseda Občianskeho združenia Naveky závažná pani Pavel Zdráni a za Maticu slovenskú pán Jozef Lukáč veniec a kvety k novému pomníku Majstra. Následne si členovia OZ v penzióne Zivka pri „maminom mrežovníku a Magdinom jablčníku“ naplánovali ďalšie aktivity.

Potom vydarený večer poetického, hudobného a filmového umenia. Po ňom vzácní hostia navštívili Dom Milana Rú-

• Anjeličku, môj strážničku...

fusa a nepočítali minúty tam strávené, lebo veď „nohavicovsky“ povedané „boli doma a medzi svými“.

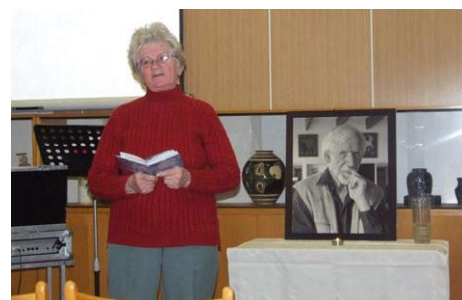
Stretli sa ľudia z Brna, z Helsínk, z Dolného Kubína, Lipt. Mikuláša, Lipt. Hrádku, Košíc i zo Závažnej Poruby. A všetkých spojil „metrocity“ Rúfus.

Malé spoločenské posedenie pripravené obecným úradom bolo posedením rodiny príbuzných duší.

Dr. S. Barániová

• Vlado V. Baran, P. Baráni

• H. Šarafinová

Stará zvesť Matúš 20, 1-16

V jednej krajine sa v preplnenom kostole farár pomodlil, otvoril Bibliu a začal štedrovečernú kázeň. Už po úvodných vetách v chráme zašumelo. S pribúdajúcim časom sa šum stupňoval, až prerástol v otvorené pohoršenie. „Veď to isté hovoril, aj keď som tu bol naposledy!“, ozval sa muž, ktorý navštevoval služby Božie len na Štedrý večer. „Veru, presne to isté kázal aj vlni!“, pobúrene prikyvovali ďalší. Farár spozorujúc, čo si ľudia hovoria, povedal: „Máte pravdu. Nemám nijakú inú zvesť ako vlni. No premýšľajme spolu, či sa v našom vzťahu k Pánu Bohu a k sebe navzájom od vlaňajška zmenilo k lepšiemu. Nezmenilo! Preto nemám žiadnu inú zvesť.“

Všetci razom stíchli. Tí, ktorí chodili do kostola iba raz do roka, ale aj tí, ktorí v ňom sedávali každú nedeľu. A onen farár kázal o tom, že je zle, ak sa naše vzťahy k Pánu Bohu i blíznym nemenia k lepšiemu. Zvestoval dávne poslanstvo Vianoc: radostnú zvesť, že navzdory našej zatvrdilosti sa nezmenil Boží vzťah k nám, že Pán Boh nás má rád takých, akí sme, ale nechce, aby sme takí zostali. O tom hovorí aj evanjeliový text uvedený pod titulkom.

Kto si ho pozorne prečíta, možno si povie, že vôbec nesúvisí s Vianocami. Je to naozaj tak? Pri sústredenom čítaní zistíme, že ide o nanajvýš vianočné, priam štedrovečerné podobenstvo. Mohli by sme toto podobenstvo nazvať podobenstvom O dobrotivom Pánovi. A to sa na Vianoce stalo skutočnosťou.

Zhora – zo slávy nebies k nám prišiel dobrotivý Pán. A deje sa to s neočakávanou láskou. Hospodár – predstavujúci Pána Boha – je dobrý ku všetkým. O všetkých má záujem, pre každého má prácu i spravodlivú odmenu. Väčšina z tých, ktorí sa s ním stretli v podobenstve, to spoznala. No zdá sa, že to nepoznávajú mnohí, tí ktorí prídu do kostola iba raz do roka, či len na výročné sviatky. Pán Ježiš však má aj o nich záujem, aj pre nich prišiel, aj pre nich má prácu a odmenu.

Vianoce sú svedectvom o tom, že Pánu Bohu chýbame. Že nás čaká a

hľadá. Chýbame Mu nielen v nebi, ale už tu, na zemi. Tu vychádza za nami, hľadá nás, dáva nám prácu a pripravuje nám odmenu. Lebo všetci sme Mu rovnako vzácní. Možno tým, ktorí do kostola prichádzajú zriedka, to už dlho nikto nepovedal, a preto majú pocit, že i tak nikomu nechýbajú – no nie je to pravda. Chýbajú Pánu Bohu a chýbajú aj mnohým v našom cirkevnom zbore. Povedzte im prv, než odídu z tohtoročných štedrovečerných služieb Božích – lebo možno prídu až o rok – aby skúsili žiť v zbore aspoň začas s nami, ktorým chýbajú, aby skúsili prísť na služby Božie, do spevokolu, na biblické hodiny, aby spoznali nás, ktorým chýbajú. Ale choďme aj my za nimi a povedzme im, že nik z nás nie je bez chýb, a predsa sme rovnako všetci Pánom Ježišom milovaní. Nezáleží na tom, kto kedy prišiel, nie je podstatné ani to, odkedy sme v Pánovej službe, ale ako prijímame Božie pozvanie. Ono znie všetkým ľuďom rovnako. V tomto vianočnom čase možno ešte s väčšou intenzitou.

Neraz krivo pozeráme jedni na druhých práve preto, že jedni sú sklamaní, keď všetka práca a zodpovednosť v zbore leží na ich pleciach – a tí ostatní akoby zostávali voči hlasu dobrotivého Boha hluchí. Pán Boh vidí všetku obetavosť, prácu, námahu a čas vás, ktorí sa staráte o cirkevný zbor po akejkoľvek stránke. Nech si však nikto z nás na tom nezakladá. Lebo Pán Boh nemeria podľa odpracovaných hodín a zásluh, ale podľa svojej lásky. Nerobí to tak, že by dal zo svojej lásky niekomu iba kústik. Všetci rovnako potrebujeme Jeho odpustenie, radosť, pokoj, spasenie. A to prišlo v narodenom Ježišovi pre všetkých. Prišlo ako nezaslúžený dar. Aby z nás, hriešnych ľudí, vytvorilo Božie deti – milované a omilostené. Aby z nás, ktorí sme tak rozdielni, vytvorilo cirkev, vzácny Boží ľud. Ľudí, ktorí ponesú Božiu lásku ku všetkým, ktorých stretnú.

Toto je staré poslanstvo Vianoc pre mňa i pre teba. Pre ľudí „kostolných“, aj pre tých, ktorí dosiaľ stoja opodiaľ.

Praje Vám všetkým požehnané prežitie Vianoc Váš

Vladimír Pavlík,
zborový farár

Bohoslužobný život zboru

V uplynulom období sme krstili:

Karola Tomajku; Róbertu Bukovinskú; Martina Sedliaka, Eriku Valčíčakovú – ktorú sme zároveň prijali do nášho cirkevného zboru.

„Kto uverí a pokrstí sa, bude spasený.“

V nádeji vzkriesenia sme sa lúčili:

Pavel Ilanovský – 63 r., Marian Broska – 38 r., Zuzana Mudroňová, 74 r.

„Blahoslavení všetci, ktorí v Pánu umierajú.“

V 20. Trojičnú nedeľu – 21. okt. – brat dozorca a bratia a sestry presbyteri skladali sľub za prítomnosti sestry seniorky LOS Kataríny Hudákovej.

Už tradične sme mali 31. októbra Pamiatku reformácie a 1. novembra Pamiatku zosnulých v kostole a potom aj na cintoríne pri kríži s bratmi a sestrami rímsko-katolíckej cirkvi s ich bratom kaplánom.

Služby Božie na Štedrý večer budeme mať tak ako vždy večer o 17:00 hod., na 1. slávnosť Vianočnú o 10:30 hod., na 2. slávnosť Vianočnú budú skrátené, lebo chceme dať priestor nášmu spevokolu a našim deťom, ktoré pripravili vianočnú scénku „Slepý pastierik“. Srdečne pozývame. Služby Božie budú v riadnom čase o 10:30 hod. Silvestrovské služby Božie budú 31. decembra o 17:00 hod. a Novoročné o 10:30 hod.

Predsedníctvo CZ

Modlitba

Pane Ježiši Kriste, ďakujeme Ti, že k nám opäť prichádzaš. Prosíme Ťa, príď do našich srdiec, do našich domácností, do nášho zboru, do našej vlasti. Nech svetlo Tvojho evanjelia jasne svieti medzi nami. Pomáhaj nám budovať krajší a lepší život na zemi: život lásky, služby, pravdy, spravodlivosti, nádeje a radosti v Duchu Svätom. A keď prídeš v moci a sláve, daj, aby sme Ťa aj my pozdravili: Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom! Amen

Buď vôľa Tvoja

Na slávnostných službách Božích v nedeľu 21. októbra 2012 boli do svojho úradu uvedení zborový dozorca a presbyteri. Verejne a slávnostne slúbili, že budú verne slúžiť cirkvi Kristovej. Spoločne prosili o pomoc a požehnanie. Služieb Božích sa zúčastnila seniorka LOS Katarína Hudáková a seniorálny dozorca Ondrej Mrlian. Sestra seniorka v kázni uviedla: „Kresťania žijú v spoločenstve živých ľudí. Ak má tento organizmus fungovať, musia byť ochotní a obetaví ľudia, ktorí sa budú o cirkevný zbor starať s láskou, ochotne, obetavo podľa princípov mravnej čistoty, v pravde a láske ku Kristovi. Je to služba Bohu i ľuďom.“ Brat seniorálny dozorca v príhovore konštatoval, že spoločenstvo veriacich v tomto chráme je tou silou, za ktorou stojí Boh. Na záver zborový dozorca Jozef Hrabovský odovzdal seniorálnej vrchnosti kyticu kvetov. Seniorka K. Hudáková vyslovila tieto slová: „Želáme si, aby porubský cirkevný zbor bol taký živý a pestrý, ako je táto kytica.“

text i foto: -dm-

• Sestre seniorky odovzdal kyticu zborový dozorca J. Hrabovský

• Presbyteri zložili sľub

• Fidelitas

Z listu sestry seniorky

Milá sestra Kulhavá, ďakujem za poslané fotografie. Ale nielen za ne. Cítila som sa s vami všetkými príjemne. Škoda, že ste nemohli prísť popoludní na stretnutie žien, myslím, že ho Pán Boh požehnal a bolo naozaj pre mnohých povzbudením vo viere. Prajem Vám veľa Božieho požehnania, nech Vám slniečko Božej lásky svieti v duši a naplňa radosťou.

S láskou Katarína Hudáková

• Presbyteri 2012

Zľava dole: B. Mikulášová, I. Ilanovská, p. farár V. Pavlík, p. seniorka K. Hudáková, sen. dozorca O. Mrlian, zb. dozorca J. Hrabovský, L. Ilanovský

Zľava hore: E. Piatková, D. Brtňanová, V. Pašková, D. Kulhavá, D. Medľová, A. Hrdková, Z. Jurečková, E. Galko, R. Piatka, P. Ilanovský, P. Betko, P. Beňo

Zborová diakonia

Diakonia je služba kresťanskej viery a lásky ľuďom, ktorí pomoc potrebujú. Pre každý CZ je požehnaním, ak vykonáva takúto charitatívnu službu blíznym. Základnou činnosťou zborovej diakonie je návštevná služba v skupinkách. Je to dobrovoľná, nezištná pomoc dobrovoľníkov s duchovným a sociálnym cítením, ktorí spolu s kňazom vykonávajú návštevy v domácnostiach, nemocniciach a sociálnych zariadeniach a prinášajú pokoj, povzbudenie, posilnenie, optimizmus a duchovnú podporu.

Prosíme ochotných bratov a sestry, ktorí majú potrebné povahové vlastnosti, sily a životné skúsenosti, aby sa k tejto nezištnej službe prihlásili na farskom úrade a tým aktívne prejavili a prehĺbili živú kresťanskú vieru a lásku k blížnemu.

Podrobnejšie sa o činnosti a hlavných úlohách diakonie dočítame na webovej stránke Závažnej Poruby – CZ ECAV.

Predsedníctvo CZ ECAV Závažná Poruba

Hospodine, čuj moju modlitbu!

Nárazový vietor a privaly dažďa kropili vo štvrtok (1. novembra 2012) vyzdobené hroby. I napriek nepriazni počasia sa vo Sviatok všetkých svätých, ako každý rok, stretli pri symbole kresťanstva na porubskom cintoríne evanjelici i katolíci pri spoločných modlitbách. Utvrdili sa vo viere založenej na vzkriesenom Pánovi Ježišovi a v nádeji, že sa raz stretneme so svojimi blízkymi, ktorí nás predišli do večnosti. „Spolu sa stretneme pred Božím trónom a budeme ho spolu oslavovať,“ zaznelo v kázni pri kríži. Na ukončenie sa pomodlili modlitbu Pánovu.

-dm-

Vedec svetového formátu potichu bilancuje sám so sebou S menom Ladislava Kováča, svojho rodáka, sme sa stretávali od čias jeho vedeckej kariéry.

Ako dieťa behával po liptovských kopcoch, po stredoškolských rokoch v Liptovskom Mikuláši si otvoril svojimi vedomosťami a zručnosťami cestu do sveta. Po 17. novembri 1989 sa stal prvým ministrom školstva vo vláde národného porozumenia. V roku 1991 veľvyslancom pri UNESCO v Paríži.

Kandidát na Nobelovu cenu

Mladý Kováč sa totiž upísal biochémii. Najprv bol spolupracovníkom Arnošta Kleinzellera, medzinárodne uznávaného fyziológa a biochemika v Prahe. Potom pôsobil na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, po habilitácii sa stal vedúcim katedry biochémie a vytvoril z nej medzinárodne renomované pracovisko.

Hlásili sa naň na študijné pobyty vedeckí pracovníci nielen z vtedajších socialistických štátov, ale aj z Talianska, Francúzska a USA. Sám pôsobil určitý čas vo Francúzku, Nemecku a Amerike. V roku 1972 bol navrhnutý na Nobelovu cenu za výsledky v biochemickej genetike mitochondrií. V tom čase ho z politických dôvodov vylúčili z radov učiteľov.

Čo prezradil spolužiak

Na svojho spolužiaka si takto zaspomínal mikulášsky lekár Milan Žuffa, kandidát vied:

„Laco bol nenápadný dedinský chlapec, ktorý dochádzal do školy zo Závažnej Poruby peši, niekedy v lete aj na bicykli. V tej dobe totiž bola len jedna pravidelná autobusová linka, a to zo železničnej stanice do Demänovských jaskýň. Sedel som s ním v jednej lavici v sexte až oktáve v strednom rade v druhej lavici od katedry. Ja vpravo, on vľavo.“ S touto spomienkou nesúhlasil Ladislav: „Chce to malú korekciu. S Milanom sme nesedeli spolu v druhej lavici od katedry, ale až v piatej. Prvá bola, tuším, neobsadená, v druhej bol Jožko Hag a Janko Slavkovský, v tretej Mirko Ksander a Gusto Beťko, v štvrtej Martin Marušiak a Janko Haviar.“

Milan Žuffa pokračoval: „Bolo to v rokoch, keď nás už vyučovali marxistickú filozofiu, ale náboženstvo bolo ešte povinný predmet. Laco mal obľúbených len kvalitných profesorov a stále šomral na to, že naša škola len vyučuje a nevychováva. Bol v tej dobe úplne iný ako ja. Navštevoval samovzdelávajúci krúžok vedený naším slovenčinárom Júliusom Lenkom, zaujímal ho beletria, umenie, filozofia a veda. Mojim epicentrom záujmov bol hokej a iné športy. V triede som bol proti nemu lepší len v telocvični. Pri písomných prácach som ho často vyrušo-

• Ladislav Kováč na fotografii vľavo v rozhovore s MUDr. Milanom Žuffom.

val, lebo on vedel všetko. Pritom v triede nepokazil žiadne betárstvo.“

Keď Ladislav Kováč vydal knihu Prírodopis komunizmu a ona sa dostala do rúk M. Žuffu, nezaváhal a prihlásil ju do súťaže o najlepšiu knihu Liptova. Suverénne vyhrala.

„Našu oktávu pomenoval richtár diamanťovou, lebo sme maturovali v roku 1950,“ pokračoval M. Žuffa. „Z tridsiatich ôsmich spolužiakov nás žije ešte sedemnást. Od 50-ročnej stretávky však už nič ako trieda neorganizujeme, lebo všetci vedía, že každú poslednú sobotu v júni, sa zídeme na mikulášskom námestí. Vtedy mi úchytom Laco povie aj obdivuhodné „biopsychologické“ postrehy a ja som mu už dnes primeranejším partnerom na diskusiu ako cez gymnaziálne roky

Dnes som hrdý na to, že vedec svetového formátu, profesor, doktor prírodných vied a kandidát vied Ladislav Kováč bol mojim spolužiakom v gymnáziu.“

Prírodopis komunizmu

Kováčova kniha Prírodopis komunizmu, anatómia jednej utópie, ašpirovala na titul Kniha roka v roku 2007. Po jej vydaní Damas Gruska, matematik, informatik a šéfredaktor vedeckej revue, napísal: „Komunizmus sa významne podieľal na tragike dejín dvadsiateho storočia. Vyrovnáť sa s ním a pochopiť korene aj zvrátenosť tohto experimentu je výzvou pre generácie nielen historikov, politológov či sociológov. Ladislav Kováč, prírodovedec a jeden z našich najvýznamnejších „verejných“ intelektuálov, sa výsostne originálne zhostil tejto úlohy.“

Osemdesiatku Ladislav Kováč už oslávil. Aj ona mu dávala možnosť spätne nahliadnuť na koleso života človeka, kto-

rý zanechával výrazne stopy v dejinách Slovákov a podeliť sa so svojimi úvahami, myšlienkami. Napriek tomu sa rozhodol v tomto roku bilancovať v tichu sám so sebou.

„Necítim sa, vo svojom veku, jedno-
ducho ako osoba vhodná na publicitu. Môj názor vyjadruje list, ktorý som poslal svojmu gymnaziálnemu spolužiakovi Julkovi Slosiarovi,“ napísal L. Kováč.

Oktáva roku Pána 1950

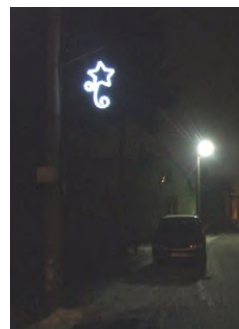
Citujeme z listu: „Žil som svoj život podľa zásad, ktoré do nás vštepovali naši učitelia, aj tí na mikulášskom gymnáziu. Myslím si, že toto môžu o sebe povedať aj ostatní moji spolužiaci a tým, ako sme žili, sme svojim učiteľom vyjadrili svoje uznanie. Vo svojom „štvrtom veku“ – ako si nazval život po osemdesiatke – sme všetci rovnakí, a patrí nám rovnaká úcta za to, že sme sa snažili naplniť svoj život podľa možností, ktoré nám poskytli naše gény, rodina, škola a dobrí ľudia okolo nás. Som presvedčený, že to možno povedať o všetkých nás, ktorí sa hrdíme, že patríme do skupiny Oktávy roku Pána 1950.

To je aj dôvod, prečo osemdesiate výročie svojho narodenia nemienim verejne oslavovať a v dňoch, keď by som si ho mal pripomínať, som rozhodnutý pobudnúť osamote niekde mimo verejného dosahu. V samote spomínať, bilancovať a premýšľať. A pripravovať sa na definitívny odchod. Laco.“

prebraté: MY – Liptovské noviny,
DagmaRA Sarita Poliaková

Zasvietili svetielka Vianoc

Vianočnú atmosféru v Závažnej Porube dotvárajú modré svetielka na stĺpoch a budove kultúrneho domu. Rôznofarebné svetielka postupne začínajú žiariť aj na viacerých rodinných domoch. Najkrajšou vianočnou atmosférou dýcha Hlavná ulica s rozžiareným zlatožltým stromčekom v strede obce a druhým v blízkosti obecného úradu. Poškodené a nefunkčné komponenty opravila odborne spôsobilá firma a svetlá uviedla do prevádzky v utorok 4. decembra 2012. Mikuláša už privíta vysvietená obec.

**Srdečne Vás pozdravujem,
vážený pán starosta**

Prepáčte, že Vás vyrušujem, ale pokúsím sa byť stručná. Pišem Vám z Bratislavy, kde som sa narodila, žijem tu a aj pracujem. Posledné 2 týždne som mala to šťastie, že sme boli aj s manželom na dovolenke práve v Závažnej Porube. Nádherný kus sveta je celý Liptov a Závažná Poruba je nádherná aj svojou čistotou - to som ešte na Slovensku nevidela! Nepoznám Vás, ale musím si Vás vážiť práve za to, ako Vaša obec vyzerá - veď viem, že ste už 4. obdobie vo funkcii, čiže máte obrovskú zásluhu na tom spolu s občanmi práve Vy! V sobotu 11. 08. sme museli Liptov opustiť, končila sa nám dovolenka.

Ale ešte 10. 08. sme si dohodli s Vašou milou a príjemnou pani manželkou prehliadku Domu Milana Rúfusa - ktorého najmä ja už celé roky obdivujem, milujem a poznám aj jeho tvorbu. Práve táto akcia bola nádherným ukončením nášho pobytu v Porube. Nakúpila som tam viacero brožúrok, ktorými teraz doma robím priateľom veľkú radosť. A keďže by som mala rada na pani manželku aj iný kontakt, ako len telefonický - veľmi pekne Vás chcem požiadať o mailový kontakt na ňu. Vravela mi totiž, že ho nájdem na stránke Domu MR - ale nie je tam nič, len mobil.

Pred chvíľou som skončila podrobný výklad o Dome MR a aktivitách Vášho Občianskeho združenia a jedna moja vzácna kolegyňa, ktorá vie o M. Rúfusovi ešte asi aj viac, ako ja, sa úplne nadchla a hneď začala hľadať spôsoby, ako by sa dalo dobrej veci pomôcť. Práve pre toto si prosím mailový kontakt na Vašu pani manželku - pretože ju nechcem telefonicky nevhod vyrušovať. Ale mail nevyruší - prosťe si tam nájde nejakú správu a zareaguje na ňu.

Ak sa pani manželky opýtate na návštevu manželov Tibenských - v piatok o 14.30 - iste si spomenie. A ak bude súhlasiť, aby ste mi jej mail poskytli, vopred pekne ďakujem. A zároveň si ju dovoľujem srdečne pozdraviť a poďakovať sa jej aj touto cestou za pútavý a kvalitný výklad.

Všetko dobré Vám, Vašej rodine i obci, na čele ktorej stojíte, Vám zo srdca praje a za príjemný pobyt v nádhерnej obci ďakuje

**Dr. Oľga Tibenská,
Kancelária prezidenta SR**

BURZA – tip ako ušetriť

Jednou z vecí, ktoré skutočne nie sú najlacnejšie je aj detské oblečenie a obuv. Už najmenšie bábätko potrebuje dosť vecí na oblečenie a ako nám deti rastú, musíme vymieňať šatník zo sezóny na sezónu. No napriek tomu, že to môžu byť skutočne vysoké finančné položky, aj v tomto smere sa dá šetriť. Jednou z možností je nákup na burze, kde mamičky predávajú vecičky po svojich deťoch a za prijateľné sumy tak možno kúpiť aj naozaj pekné kvalitné a značkové oblečenie. Výhodou burzy je, že oblečenie si môžete prezrieť, takže vás neprekvapia žiadne skryté chyby. V jesennom období prebiehajú v mnohých materských centrách burzy oblečenia a tak sme sa i my, Baby klub LIENKA v spolupráci s MŠ v Závažnej Porube, rozhodli jednu zorganizovať.

Burza sa uskutočnila 17. novembra 2012 v priestoroch klubovne Jednoty dôchodcov. Detskými vecičkami sme zaplnili celú miestnosť, takže bolo naozaj z čoho vyberať. V ponuke bolo veľa pekných a kvalitných vecí v rôznych veľkostiach, od najmenších až po školákov. Každý kupujúci si z bohatej ponuky niečo odniesol, no bohužiaľ musím skonštatovať, že ich nebolo až tak veľa, ako sme očakávali. No ani táto skúsenosť po „nulťom ročníku“ organizovania burzy v našej obci nás neodradí a na jar budeme v tomto spôsobe predaja pokračovať. Dúfam, že občania si na tento predaj postupne zvyknú a budú to brať ako príležitosť kúpy kvalitného a lacného detského oblečenia a obuvi.

Katarína Böhmerová

Ručne a stručne

Mesačník Slovenský obzor ročník 1907 (za Rakúsko – Uhorska) priniesol túto správu o našich predkoch.

Obžalovaní: Ján Jurečka, Jozef Jambrich, Matej Mikuláš, Michal Král, Adam Kováč s vršku, Matej Hrebenár, Michal Mikuláš, Adam Jurečka čižmár, Michal Kulhavý Cukor, Michal Danda (?) so Záv. Poruby. 23. januára 1905. večer o 6. hodine jedna tlupa 15—20 ľudí vošla do obecného domu a tam napádala predstaveného a jeho prívržencov a vyhrážala sa im, Michala Hryndzu (?) a Jána Repčeka aj telesne napadli a tým spáchali násilensťvo. Výrok: oslobodenie.

Ako z uvedenej správy vidieť, naši predkovia riešili spory s úradnou mocou „ručne a stručne“. Skutočnosť, že postupovali správne, potvrdzuje výrok: oslobodenie.

Z dobovej tlače poskytol: Ing. Ľudovít Jurečka

Okienko MŠ

Deti priniesli radosť a slniečko

Jeden pekný jesenný deň sa deti z materskej školy navštevujúce literárno - dramatický krúžok pod vedením p. učiteľky Aleny Guráňovej rozhodli, že prenesú kúsok radosti a slniečka obyvateľom Domu sociálnych služieb a Zariadenia pre seniorov (DSS a ZpS) v Závažnej Porube.

O starých je v tomto zariadení dobre postarané. No prečo im nevniest do života trochu radosti?

Deti sa poobliekali, na hlavu si dali čiapky zvieratiek a divadielko o „Kože rohatej“ sa mohlo začať. Hlasný a smelý prejav stárky ocenili potleskom. Deti im poukazovali ušaté masky, popodávali rúčky a prihovorili sa. Nakoniec pospievali čo vedeli a ponúkli sa odmenou, ktorú im v DSS a ZpS pripravili.

Po ceste do materskej školy si vymieňali nové zážitky a postrehy. Spoločne sa zhodli v tom, že za starými prídu častejšie.

-text i foto: A. Guráňová

Lietadlooo

Deti z druhej triedy sa vybrali začiatkom októbra na vychádzku ku starému ihrisku. Tu ich čakal ujo Srbek, ktorý si s priateľom postavili ultraľahké lietadlo. O stavbe lietadla aj o lietaní zaujímavo porozprávali. Odvážlivcom dovolili vyskúšať, ako sa pilotuje. Deti mali krásny zážitok. Na pamiatku sa vyfotografovali v kabíne lietadla.

text i foto: L. Fárniková

Básnik mladosti, súz a našich lúbostí

- tak znie text na náhrobnom kameni Majstra.

Pietny akt v predvečer Sviatku všetkých svätých bol dôstojným pokračovaním aktivít smerujúcich k zachovaniu posolstva tohto vzácneho človeka.

Príhovor starostu obce, modlitba kňaza miestneho cirkevného zboru, báseň Poďakovanie za kolísku a pieseň Naveky závažná rešpektovali filozofiu zmyslu pre mieru – takú typickú pre Rúfusa.

MUDr. Slafkovský, PaedDr. Očenášová-Štrbová, Phd., Ing. Pavlovič (zhotoviteľská firma), MUDr. Rybáková so synom – to je len niekoľko mien a hostí z účastníkov, ktorých bolo niekoľko desiatok.

Najvzácnejšia však bola prítomnosť pani Magdy a Zuzanky.

Malé občerstvenie v kuchyni mamy Rúfusovej v gescii obecného úradu spríjemnili starostlivosťou o hostí členky Správnej rady OZ Naveky závažná.

Verme, že ostatný príbytok, v ktorom s ním spočinie manželka Magda („viac ako osud a viac ako láska“), ale aj dcéra Zuzanka („anjel bez krídel“), príbytok znásobený rodnou hrudou a Poludnicou bude miestom pokoja toho, kto ho hľadal a kto si ho prial aj za života.

Dr. S. Barániová

Vážený pán starosta Bc. Pavel Baráni!

Dovoľujem si poďakovať Vám i všetkým obyvateľom Závažnej Poruby. Možno sa pýtate za čo. Pomník Majstra Milana Rúfusa je na mieste, ktoré má neopakovateľnú atmosféru a úžasnú kulisu Baranca, Kriváňa a V. Tatier. To miesto nemôže vymyslieť človek, dal nám ho Pán, ale Vám sa tento dar podarilo úžasne darovať Majstrovi Rúfusovi. I napriek mnohým problémom som šťastná, že pomník už stojí. Vám vďaka za všetky pocty, čo dávate svojmu rodákovi, ale najväčšiu poctu ste mu vzdali hlavne umiestnením jeho hrobu.

Bratislava 7.11.2012

S pozdravom Ing. Arch. Zina Mihalčíková rod. Kramárová

Báseň o dare

Milan Rúfus

*Vďačnosti plný
svedčím pred Božou tvárou.*

*Bytie je Dar.
Dar plný pestrých darov.*

*Planúci čas,
ten neúprosný vladár,
ešte aj smrť
vie premeniť v ňom na dar.*

*Nesmierny Bože viem,
neprahneš o velebe.
No za tie dary ďakujeme Tebe.*

*Najviac za dar, čo nikdy neblíži,
na ľudskej hlave neskriví ani vláska.*

*Tvoj Syn,
keď visel hore na kríži,
pokrstil ten dar.
A dal mu meno Láska*

• Naveky závažná v podaní Ženskej speváckej skupiny

Modlitba pána farára Vladimíra Pavlíka pri odhalení pomníka M. Rúfusa

Nebeský Otče, chceme Ti poďakovať za muža, človeka, manžela, otca, priateľa, ktorý žil tu medzi nami. Tvoril pre nás, pre naše deti, pre našu mládež, pre všetky naše generácie. Možno si ani neuvedomujeme, čo sme v ňom mali.

Ďakujeme Ti, že si ho obdaril darom umeleckého slova, ktoré vedelo vyjadriť všetko to, čo život prináša. On všetko zanecháva nám, aby sme žili z jeho slov. Prosíme Ťa, aby sme si ho uložili v našich srdciach, aby tam prežíval so svojim večným odkazom: odkazom lásky, porozumenia, odkazom na večné hodnoty, odkazom na múdrosť života.

Aj v tejto chvíli chceme poprosiť za tých, ktorí boli jeho srdcu najmilší, za jeho manželku i dcérku, aby si ich sprevádzal ďalším životom, aby si ich žehnal, aby žili v spomienkach na svojho drahého, čo ich bude prenášať svojím životom.

Nech tvoja milosť a láska je s nami všetkými, odteraz až na veky. Amen.

zaznamenal: Dušan Migala

Duchom bol stále v Liptove

Miesto posledného odpočinku Milana Rúfusa na cintoríne v rodnej obci Závažná Poruba pod majestátnou Poludnicou zdobí nový pomník.

„Neustále spomínal na svoj Liptov, prijímali sme veľa návštev z Poruby i širokého okolia. Telom žil v Bratislave, ale duchom bol stále v Liptove. Som vďačná, že rodáci naňho nezabúdajú,“ skonštatovala vdova Magda Rúfusová. „Ozaj bol aj básnikom našich lúbostí. Lúbostné verše mi písal často, no nikdy ich neuverejním. Naveky zostanú známe len tomu, komu boli adresované,“ vyznala sa ochotne.

Starosta Závažnej Poruby Pavel Baráni vyzdvihol osobnosť Milana Rúfusa. „Samozrejme, bol to básnik pochádzajúci z Poruby, ktorý žil v Bratislave, ale navždy patrí celému slovenskému národu a jedinečné dielo dostalo nášho majstra slova nepochybne až na piedestál svetovej literatúry.“ Zároveň pripomenul, že obec spravuje Dom Milana Rúfusa, v ktorom sa nachádzajú aj originály jeho prvotín. „Tento objekt zachováme v takej podobe, ako ho zanechala teta Rúfusovie, Milanova mamka. V jeho rodnom hniezde organizujeme príležitostné stretnutia a podujatia.“ dodal.

TASR

• Zľava: J. S. Majerčík, P. Baráni, M. Rúfusová, V. Pavlík

„Slová sú stopy, ktoré po sebe zanecháva niekto, kto nami prešiel a prinútil nás vydať tón.“

V tichu spomienok som pred niekoľkými dňami zapálila plamienok pokory a obdivu na mieste posledného odpočinku svojho rodáka, človeka, ktorý mal schopnosť vyjadrovať myšlienky s geniálnou prostotou, človeka, ktorý sa vrátil do svojej rodnej obce, ako sám písal v básni, „spočinúť na úpäti Poludnice.“

Stála som pri novom pomníku so svojimi myšlienkami na človeka, ktorý bol dôkazom toho, že „slovo sa skutkom stalo...“ Na básnika veľkej sily mlčanlivého slova – Milana Rúfusa.

Ja však o Milanovi Rúfusi, ktorého dielo pozná nielen slovenská čitateľská verejnosť, ale aj ľudia ďaleko za hranicami našej vlasti, nechcem písať len ako o básnikovi. Chcem písať o človeku, ktorý sa podľa mnohých stal svedomím národa, o človeku, ktorého životnou filozofiou sa stalo presvedčenie, že najväčšou stratou je strata seba samého.

Chcem písať o človeku, ktorý zanechal nezmazateľné stopy v nás, vo mne, vo svojich rodákoch – obyvateľoch Závažnej Poruby.

Ako sa z bezstarostného dedinského chlapca stal veľký básnik

Ako sám hovorí: „Len som sa narodil a už bolo rozhodnuté. A ten kto rozhodol, pocítil radosť.“

Ujo Ilanovský od Paukov často s hrdosťou pripomína, akoby to bolo včera, s kým sedával počas piatich rokov v porubských školských laviciach. „Milan od Rúfusa bol dobrý kamarát a v škole vždy všetko vedel. Aby nemohol šepkať, keď sa skúšalo, pán učiteľ spravil opatrenia. Počas skúšania posadil Milana vždy do poslednej lavice.“

Základná škola Milana Rúfusa

Naša porubská škola bola postavená pred vyše 100 rokmi. Zvláštna je tým, že na škole je veľa so zvonnicou. Zub času poznamenal nielen vnútorné priestory, ale aj fasádu. Pred niekoľkými rokmi sa ujovi Milkovi, ako sme ho všetci dôverne volali, dostala do rúk jej fotka a on obecnému zastupiteľstvu adresoval takýto list: „Vážená obecná vrchnosť, naša vzácna škola vyzerá ako opŕchnutá sliepka. Oblečme ju do nových šiat – nech vyzerá, ako sa patrí. Posielam príspevok na jej opravu!“ Túžba majstra sa naozaj uskutočnila a dnes táto škola nesie meno Základná škola Milana Rúfusa a na nej je pripevnená tabuľa s rokmi, kedy ju on sám navštevoval.

Neskorších 8 rokov dochádzal z rodnej dediny každý deň pešo poľnou cestou dlhou šesť kilometrov na Gymnázium do Liptovského Mikuláša. „Na tejto ceste,“ ako sám spomína, „odchádzali a prichádzali ročné obdobia a pred mojimi očami sa odohrávalo zmysluplné divadlo prírody a najautentickejšie formy bytia tak ako nikdy predtým a už nikdy potom.“

Tu sa zrodila tá späťnosť s rodným hniezdom, s prostým ľudom, s večným žriedlom inšpirácie, s útočiskom návratov. Sám sa neskôr nám, Porubänom, vyznal: „Keď sa cítim pre súčasnosť pristará, idem domov dobiť akumulátory.“

Fešák, brankár, recitátor, divadelník

Prastarké často s iskierkami v očiach spomínali, aký bol Milan Rúfus veľký fešák, vysoký a štíhly, vynikajúci futbalový brankár, divadelník a recitátor, na ktorom išli všetky porubské dievčence oči nechať. Len škoda, že šiel hneď po ukončení gymnaziálnych štúdií do chlebového mesta (ako ho sám nazval) – do Bratislavy.

„Dieťa musí vyputovať do sveta,“ uvádza sa v editorskej práci Vincenta Šabíka Rozhovory so sebou a s tebou. „Domov a svet. Väzba individuálne neopakovateľného s univerzálnym údelom človeka. Tá väzba ich obohacuje navzájom.“

Básnik mlčanlivého slova.

Desať rokov skutočne mlčal. „Skloniť sa, svoje slová ohýbať pred tým, čo chcú iní, alebo radšej zmĺknúť?“ pýtal sa sám seba v zložitých historických obdobiach. „Tretinová pravda je ticho, ticho mi vyšlo inštinktívne. Som teda mlčaním. Nemám istotu, čo je lepšie.“

„To podstatné je mlčanie,“ napísal Milan Rúfus v Óde na radosť. Jeho ticho bolo intenzívnejšie ako hlučnosť doby. Metaforické obrazy výrečnejšie ako priame slová. Krásne aj tvrdé. Namiesto fráz jasné posolstvo. Preložené do pätnástich jazykov.

V r. 1968 vo vychádzajúcej zbierke Zvony však už uvádza jasné stanoviská:

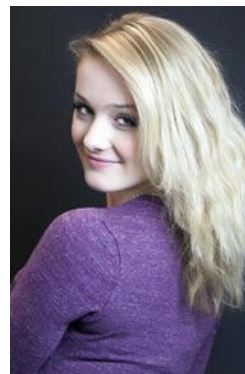
„Oddávna vieš, že musíš prijať hru, je príliš vážna a čo je pravda, hraj, ži môj Quichot, už sa nepýtaj a neutekaj z hry, lebo sa stane veľké nešťastie...“

Dom Milana Rúfusa

Keď sa pred niekoľkými rokmi dozvedel, že v jeho rodičovskom dome plánuje obec zriadiť literárne múzeum, rozhodol sa jej darom venovať svoju časť domu.

Rúfusológ, docent Imrich Vaško sa na jednom seminári o živote a diele Milana Rúfusa vyjadril: „Naplnenie posolstva Rúfusa vidím minimálne v tom, aby každý Slovak ovládol aspoň jednu myšlienku z jeho diela a podľa toho konal.“

Napomôcť môže práve Dom Milana Rúfusa, ako ho sám jednoducho a presne pomenoval, ktorý bol slávnostne sprístupnený verejnosti pri príležitosti jeho 80.-tych narodenín, kde ponúkame výber z jeho myšlienok, ktoré stoja za to, aby sa na ne nezabudlo. Až tu si uvedomíme majstrove slová, že skutočný tvorca vždy v niečom o niečo predíde svoj čas. Až tu pochopíme, že keby niekto chcel dovidieť na Rúfusa nebotýčny končiar, musel by byť končiarom sám, nielen jeho úpäťm...

Nikola Stankovianska

Veľké ďakujem patrí pánovi Dušanovi Migalovi, ktorý mi pri písaní pomohol jeho vlastnými spomienkami a mojej skvelej pani profesorke Tatiane Mravcovej.

Štebot v rodnom hniezde

Básnik sa narodil v advente 10.12.1928. Keď to dotiahol k 50-ke, jeho rodná Závažná Poruba pripravila Večer poézie Milana Rúfusa. Po jeho 65tke sa každých rok konajú v deň jeho narodenín tieto stretnutia rodákov s jeho tvorbu.

„Jeho zdravotný stav mu nedovolil celých 20 rokov navštíviť Liptov. Raz prišiel, no musel rýchlo odísť, lebo ako povedal – ostrý liptovský vzduch ho skoro zadusil. A tak sme si písali listy alebo telefonovali,“ spomína ujo Dušan Migala.

Obyčajne k jeho sviatku sme mu napísali asi takto: „Milý náš ujo Rúfus! Dnes večer zaznelo v Porube viac ako 20 vašich básní – jedna krajšia ako druhá. Recitovali veľkí, menší i najmenší Porubania a s Vami nám bolo naozaj dobre. Ďakujeme za každé slovo, ktorým ste sa ku nám prihovorieli cez Vaše verše.“ Na list odpovedal: „Ďakujem za list, v ktorom podávate takú peknú a mne drahú zvesť o večere mojich básní. Ani z úst neviem akých umelcov by mi tieto slová nezneli sladšie ako z úst rodákov – je to ako štebot, ktorý sa ozýva z hniezda.“ Po tomto liste sme dlho nerozmýšľali – večer poézie, v ktorom svoji recitujú svojho autora dostal meno – Štebot v rodnom hniezde.

Malé dievčatko prvý raz stálo oslepené svetlom pred sálou plnej ľudí. Videlo iba uskrňajúcich sa chlapcov v prvej rade a ona neskúsená a neostrieľaná, dostala sa do pomykova, v dôsledku čoho jej vypadol text. Rozplakala sa a ušla zo sály s pocitom veľkej hanby a s predsavzatím, že už nikdy viac nebude recitovať.

Ešte v ten mesiac si plačúca malá recitátorka našla pod vianočným stromčekom darček od Milana Rúfusa – knihu básní Lupienky z jabloní a osobný list, v ktorom sa jej básnik vyznal, že takýto výpadok textu sa stal aj jemu, keď recitoval Jánošíkove spevy. List obsahoval povzbudivé slová a prosbu, aby sa venovala recitácii, ak má rada básne, i naďalej.

A tak aj ja každý rok recitujem v rodnej obci pri sviatku jeho narodenín jeho verše.

A tak v tichu spomienok na úžasného človeka tiško pozorujem zhasínajúci plamienok dohárajúcej sviečky.

A tak sa tu pred Vami, milí priatelia, s pokorou vyznávam z úcty a obdivu k skromnému a múdreému človeku, nositeľovi veľkých hodnôt, Milanovi Rúfusi.

ŠKOLSKÉ ZRKADIELKO

Učiť sa aktív- nym konaním

Kráčali po stopách templárov

Turisti zo ZŠ M. Rúfusa sa vybrali na hrad Strečno. Pátrali po tajomnom ráde stredovekých rytierov, ktorí pred vyše 700 rokmi prebývali aj na území dnešného Žilinského kraja.

Priamo na nádvorí hradu Strečno, deti s obdivom sledovali vystúpenie templárskych bojovníkov, ukážky spôsobu ich života a odievania. Zaujímavé bolo aj rozprávanie o liečení vtedajších chorôb rôznymi bylinkami. Naši turisti preskúmali všetky zákutia hradu a ochutnali pravé stredoveké placky. Nechýbal ani stredoveký jarmok s dobovými remeselníkmi. Z výletu našich turistov, na ich obrovskú radosť, dopravil domov nový poschodový vlak.

Krížom – krážom cez Vysoké Tatry

Jednu novembrovú sobotu sa naši mali turisti zo ZŠ vybrali za krásami našich veľhôr. Cestovali vlakom do Popradu, kde prestúpili do električky. Tá ich odviezla do Tatranskej Lomnice. Tu si prezreli expozíciu tatranského múzea plnú vypreparovaných zvieratiek žijúcich na území Slovenska. V kinosále múzea im premietli krátky film o Tatrách a potrebe chrániť tento slovenský poklad. Vďaka slnečnému počasiu mohli obdivovať tatranské štíty v plnej kráse. Električkou sa pobrali ďalej až na Štrbské Pleso. Tu si urobili vychádzku okolo plesa a už sa viezli zubačkou do Štrby. Vášniví vlakoví cestovatelia sa vrátili domov už za tmy plní nových poznání.

text i foto: Mgr. Z. Hlavnová

Prečo učitelia štrajkujú

• Mária Boltižiarová má tridsať rokov pedagogickej praxe. Foto: JÁN DZÚR

„Nejde nám o tridsať eur k výplate, ale zmenu systému,“ vysvetľuje riaditeľka Mária Boltižiarová dôvod prečo sa pridali k protestu pedagógov. V škole, ktorú vedie, totiž všetko funguje.

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy žiadal od slovenskej vlády zvýšenie tarifných plátov pre pedagógov o desať percent. Náš kabinet však ponúkal len polovicu. „Päť percent je urážkou nášho stavu,“ vyhlásil šéf Nových školských odborov Ľubomír Sebelédi. Po zdanení by učiteľom pribudlo na výplatných páskach menej ako tridsať eur a keďže chcú viac, tak v pondelok začali štrajkovať. Brány sa zatvorili na osemdesiatich percentách všetkých základných škôl. Boli medzi nimi aj také, v ktorých všetko funguje a pridať sa nemuseli. Predsa to však urobili.

„Naša škola je opravená. Starosta z rozpočtu obce dokonca sám od seba zvýšil platy nepedagogickým pracovníkom, cítíme podporu poslancov. Ale ak bol kedysi kantor na Slovensku pojem, dnes sa pomaly hanbíme povedať, čím sa živíme. Nejde nám o tridsať eur k výplate, ale zmenu systému. Posledné roky priniesli množstvo rýchlych zmien, ale osvedčila sa málokto,“ vysvetľuje riaditeľka Základnej školy Milana Rúfusa v Závažnej Porube Mária Boltižiarová dôvod prečo

sa pridali k štrajku učiteľov. Priemerný plat jej učiteľiek s dvadsaťročnou praxou sa pohybuje od päťsto do šesťsto eur, čo je v Európskej únii najmenej.

Vystavení stresu

Na Slovensku sa za katedru každý deň postaví skoro osemdesiat tisíc učiteľov. Obvykle sú to ženy, štyridsiatničky, mužov na našich základných školách nie je ani pätnásť percent. „Žiadny začínajúci pedagóg si nevezme hypotéku, pretože zo svojho platu neuživí rodinu. Takže tí najšikovnejší odchádzajú. Lenže, čo sa stane potom, keď doslúži staršia generácia a študenti si povedia, že byť učiteľom je existenčný risk? Na čom postavíme rozvoj tohto štátu? Na investícii do vzdelania, alebo na projektoch pre neprispôsobivých občanov?“ pýta sa pani riaditeľka. Učitelia tvrdia, že sa uskromnia, ale len v prípade, keď si opasky utiahnu všetci, čo žijú zo štátnych peňazí. Aj starostovia malých obcí, ktorí nedosiahli žiadne vzdelanie a napriek tomu zarábajú od tisíc po dvetisíc eur. Aj sudcovia, ktorí majú základnú mzdu skoro dvetisíc sedemsto eur a aj to sa im máli. A tiež ľudia, výsluhové dôchodky ktorých sú vyššie ako priemerná slovenská mzda. „Nemám nič voči starostom, sudcom, či bývalým vojakom. Ale nepáči sa mi, ako je nastavený systém tohto štátu. Učitelia sú predsa tiež vystavení stresu, psychickému a neraz aj fyzickému nátlaku. Trpíme depresiami, prepadá nás skepsa, deti pred nami strácajú rešpekt,“ tvrdí Mária Boltižiarová, skúsená pedagogička s tridsaťročnou praxou.

Zrušte úradníkov!

Peniaze v školstve chýbajú a nikto nevie dokedy štrajk pedagógov potrvá. Hovorí sa len o zvýšení ich miezd, ale vládni úradníci si akosi nevšimli, že školské pomôcky dosluhujú, telocvične sú v katastrofálnom stave, ihriská roky zarastajú trávou. Mnohé slovenské deti sa učia v nedostojných podmienkach. Podľa iniciatívy I Basta, ktorá učiteľov v štrajku podporuje, pritom vraj štát len na mzdách štrnásť tisíc pedagógov, ktorých prepustil od roku dvetisíc do roku dvestisíc deväť, mesačne ušetril sedem miliónov eur!

Hľadať peniaze pre učiteľov nie je až také ťažké ako sa zdá. Stačí zrušiť zlaté padáky v štátnych podnikoch, okresať zbytočné úradnícke funkcie a dohliadnuť, aby sa financie nevyhadzovali na predražené tendre na učebnice, či rezortný informačný systém. Ministerstvo školstva stál trinásť miliónov eur a myslíte si, že funguje? Nefunguje...

JÁN DZÚR

Na návšteve u primátora Liptovského Mikuláša

• „Deň otvorených dverí“ pripravila mikulášska samospráva 15. novembra 2012.

Žiaci 3. a 4. ročníka našej školy v rámci poznávania nášho regiónu sa vybrali pozrieť si pracoviská mestského úradu. Okrem centra služieb občanom, oddelenia životného prostredia, obradnej miestnosti nás v svojej kancelárii prijal aj pán primátor MUDr. Alexander Šľafkovský. Deťom dovolil vyskúšať si primátorskú reťaz a s úsmevom odpovedal na zvedavé otázky. Privítali nás aj na centrále mestskej polície. Priamo na mieste sme si prehliadli kamerový systém a ukážky jej vybavenosti. Najmä chlapcov zaujali taktické vesty, zbrane, tomfa, vysielачka, osobná kamera. Ako prevenciu proti pitiu alkoholických nápojov si žiaci vyskúšali chôdzu s okuliarmi simulujúcimi opitosť. Veľkým zážitkom pre deti bolo pracovisko mestskej televízie LIPTOV. Na chvíľu sa premenili na moderátorov, kameramanov či strihačov. Aj vďaka tejto akcii získali žiaci nový, konkrétnejší pohľad na činnosť niektorých pracovísk nášho okresného mesta.

text i foto: Mgr. Z. Hlavnová

O guľatom domácom lekárovi

Tak, ako aj po iné roky, i tento rok sme si v našej škole pripomenuli Deň jablka. Keďže jablčok nám tohoročná jeseň nadelila neúrekom, venovali sme mu nie len jeden, ale hneď niekoľko dní. Žiaci o „guľatom domácom lekárovi“ veľa vecí vedeli, no zároveň sa aj niečo nové a zaujímavé dozvedeli. Nezostali sme len pri teórii. Popri zodpovedaní na kvízové otázky sme si pochutnali na krásnych,

šťavnatých jablčkach, výborných jablkových koláčoch a štrúdlí od šikovných mám a starých mám, či skvelej detskej výžive od pani učiteľky Hlavnovej. Celú akciu uzavrela súťaž o najväčšie a najmenšie triedne jablko. Hoci sa nám nepodarilo prekonať svetové rekordy, aj napriek tomu si v každej triede odniesli diplom najúspešnejší pestovateľa najťažšieho i najľahšieho šťavnatého pokladu. Rodičom a starým rodičom ďakujeme za spoluprácu a už teraz sa tešíme na ďalšiu jeseň plnú vitamínov!

Mgr. Bohdana Bobáková

Správičky zo školičky čo napísali pre vás tretiaci

V sobotu 10. novembra išli gymnastky zo Závažnej Poruby na „Majstrovstvá Slovenska“. Cestovali vlakom tri a pol hodiny. Súťaže v Bratislave sa zúčastnilo 15 družstiev z celého Slovenska. Súťažiaci prišli ukázať, čo sa naučili. Vyhrali krásne druhé miesto. Dostali strieborné medaily, diplom a pohár. Večer sa s úsmevom vrátili k svojim rodičom.

Napísala Simonka Jedličková

Dňa 24. októbra 2012 sa konal v našej obci lampiónový sprievod. Všetky deti aj rodičia sa stretli pri penzióne Zivka o 17:30 hodine. Zapálili si lampióny a vybrali sa celou dedinou až na ihrisko. Tam ich čakalo občerstvenie aj teplý čas.

Napísal Matko Veselovský

Naši tréneri usporiadali dňa 27. 10. futbalový zápas. V sobotu ráno sme teda cestovali na futbalový turnaj do Martina. Prvý zápas sme odohrali so Žiarom nad Hronom. Potom sme pozerali zápas s Martinom proti Bytči. Vyhrál Martin. Nakoniec sme hrali proti Krpeľanom a skončili sme 10 : 5. To už bol náš posledný zápas. Bolo tam osem tímov a my sme získali prvé miesto. Všetci sme sa veľmi tešili z nášho úspechu.

Napísal Davidko Križka

Hra so slovami

Keď si poviem „dobré ráno“,
Zabudnem hneď svoje meno.
Na meno si spomeniem,
Keď písmeno napíšem.
Kým odnesiem dnuhá seno,

Slovenčina zábavne

Rodina Miškovcov išla na dovolenku. Museli platiť mýto. Mamina Mirka podala ocinovi Milanovi mincu. Michal a Michaela sú ich deti. Tešili sa, keď pôjdu cez priesmyk a naozaj šli. Keď prišli na pláž, rýchlo sa prezliekli do plaviek a šli sa šmýkať na tobogány.

Tereza Mernová, 4. ročník

Mamina Mirka, ocino Milan a my sme išli na výlet. Na ceste nás zastavil elektronický mýtnik a pýtal si od nás mýto tri mince. Mihla sa mi myšlienka: „Žeby sme nešli?“ Mirka ma mykla, aby som dal tri mince a ja som nerozmýšľal a dal som ich. My sme už tam? Mys je výbežok pevniny do mora! A čo je priesmyk? Hm? Ujo Michal a teta Michaela mi dovolili šmýkať sa.

Erik Matloň, 4. ročník

„My ideme do aquaparku,“ povedal raz Milan, môj a Michaelin otec. Zbalili sme si plavky a išli sme. Museli sme zaplatiť mýto drobnými mincami. My sme sa veľmi tešili. Mykali sme sa od radosti. No nie naddlho. „My sme zabľúdili,“ povedal Milan. Nakoniec sme našli cestu, ktorá viedla cez priesmyk. Zrazu sa pred nami mihlo more. Na pláži sme sa šmýkali na tobogánoch až do neskorého večera.

Chiara Krkošková, 4. ročník

Hádanky

Do hory stále len chodí,
vždy bez dovolenia zver loví. (pytliak)

A. Uličný, 4. ročník

Hrať sa na ňu dobre dá
ale nie každému sa to dá. (píšťalka)

E. Matloň, 4. ročník

Príslovia zo školy

- Dovtedy sa chodí do školy, kým sa taška neroztrhne. (K. Haviarová)
- Kto do školy chodí, býva múdry (V. Kaltensteinová)
- Bez pomoci učiteľa ani žiak nezmúdrí. (A. Ilánovská)
- Čím viac sa učíš, tým viac vieš. (A. Ilánovská)
- Bez školy niet ani roboty. (V. Bukasová)
- Ako ty ku kamarátom, tak oni ku tebe. (V. Bukasová)
- Dokým sa naháňaš, udeje sa nová vec. (L. Klocková)
- Keď ťa beh po chodbách zláka, poznámka ťa iste čaká. (E. Čurillová)
- Čo môžeš spraviť v škole, nenechávaj na doma. (T. Mernová)
- Bez vzdelania na svete človek nič nedokáže. (T. Mernová)

Už mám v hlave svoje meno.
Zasadím doň semeno
a vyrastie zámeno.
Hral som sa so slovami
a s našimi menami.
Dobrá hra je, keď je tma,
vyruší ma z môjho sna.

Žiaci 4. ročníka

Manželia Ľudmila a Vladimír Štrkolcovci oslávili zlatú svadbu

Pri sviatku povedali: Pre manželstvo je najdôležitejšia tolerancia a vzájomné pochopenie záľub toho druhého Našli sa vďaka lyžiam a folklóru

• Ľudmila a Vladimír Štrkolcovci, svadobná z roku 1962

Rozišli sa, aby sa stretli

„My sme sa už poznali ako deti. Veď sme vedno vyrastali. Bývali blízko seba. Ja v škole, Vladko oproti v Štrkolcovie dome,“ prezradila pani Ľudmila. No keď vyrástli, cesty ich života sa rozišli. Mládenec nastúpil do vojenskej školy a ako profesionálny vojak začal slúžiť v Trenčíne. Dievča zas študovalo na Pedagogickej škole v tomto meste. Tu začala po maturite učiť a tancovať v súbore Družba. Že žijú vedľa seba na jednom mieste a to niekoľko rokov, ani len netušili. Až raz. Vďaka lyžiam a folklóru sa našli. Bola to náhoda, či osud?

„Keď som mal namontovať viazanie riaditeľke pionierskeho domu, hľadal som v dielni potrebné náradie. Tu som zaregistroval slová technika: Už si opravil Ľudke Vaškovej to malé rádio? Povedal som si: meno mi je známe, ale čo by tu robila? A tak som sa nasmelo opýtal. Kto je to tá Ľudka Vašková? Odpoveď znela presne i nepresne: „Též Hornáčka, ako ty.“ Čas išiel a mne táto príhoda nedala spávať. Začal som pátrať po dievčine s týmto menom. Až nás jedného pekného dňa zoznámila riaditeľka tohto zariadenia. „Vlado, Vlado, to je naša Ľudka, čo tancuje v našom súbore.“ No a potom to už išlo ako po masle. Vojenské plesy v Dome armády, spoločné vychádzky do okolia, kino, nácviky a vystúpenia tanečného súboru...Nebolo to lákavé dobrodružstvo, ale šťastné stretnutie.

Sobáš

Rozuzlením tejto zápletky bol sobáš v Závažnej Porube. Sobášil predseda MNV Michal Kováč a svadobná hosti-

na sa konala v starom Štrkolcovie dome. „Predná izba sa vypratala. Otec narobili lavíc, veď boli tesár a osemdesiat ľudí sa zmestilo do jedného malého domu. Vyhrávala porubská kapela a na harmonike zahral krstný Volároví,“ zaspomínal pán Vladimír. Družice boli tanečnice z Trenčína, družbovia porubskí futbalisti. Po svadbe bývali u rodičov. Keď sa o rok narodila Janka, rodina sa presťahovala do bytovky pri stanici v Liptovskom Mikuláši.

Vladimír pôsobil ako odborný učiteľ na strednej vojenskej škole. Ľudmila ako učiteľka. Najskôr v Okoličnom, neskôr na ZŠ Čsl. brigády, potom na Nábreží. A my sa pýtame našich milých jubilan-
tov: „Čím vám učaroval Liptovský Mikuláš, keď ste tu prežili skoro celý život?“ Odpoveď sa dala tušiť a bola jednoduchá: hory, sneh, lyže, liptovský folklór, piesne, tance a deti.

Folklór je môj život

„Veru tak. Za roky pôsobenia v Trenčíne som poznala tamojší folklór a založila detský folklórny súbor Radosť. Na Liptove som začala skúmať, poznávať a venovať sa folklóru kraja pod Tatrami. V Okoličnom som založila detský folklórny súbor Poludnica, v ktorom účinkovalo nemálo chlapcov a dievčat z Poruby. V repertoári sme mali všetko možné: Od Šumavy k Tatrám, až po kazačok. Súbor sprevádzal na harmonike Janko Vadovický. Vtedy som pochopila hodnoty ľudového umenia Liptova. Uvedomila, že svojmu sa treba venovať. Veď len cudzie chválime, svoje nepoznáme, ani nevieme čo máme,“ dodala akoby jedným dychom. V roku 1968 založila na novom pôsobisku detský folklórny súbor Ďumbier. Bolo to šťastné rozhodnutie. Na budúci rok tento súbor oslávi 45 rokov svojho trvania.

„Ideálny počet členov pre takýto súbor je tak okolo stovky. Potrebná je príprava, dobrá muzika a veľa obety. Za tie roky, to sú stovky tanečníkov, spevákov, muzikantov. Ťažké je však toto. Keď sa nádej-
ný tanečník vycvičí, odíde. Mnohí moji zverenci pokračovali na konzervatóriu, alebo na Vysokej škole múzických umení, uplat-

nili sa v Lúcnici, SEUKu, v Techniku, Gymniku, alebo v iných špičkových slovenských folklórnych súboroch. Teraz tu máme Váh a tu sa zberá úroda vypestovaná v detskom súbore. Mnohí z mojich odchovancov už pôsobia ako choreografi, venujú sa organizačnej práci, folklór im prirástol k srdcu. Patrí k ich životu. Je to tak. Rozumu možno rozkázať, ale srdcu nie.“

Lyže sú môj život

„Tak, ako je srdcovou záležitosťou mojej manželky folklór, tak mojou sú šport a lyže. Rád si spomínam na moje futbalové prvopočiatky. Nebohý Janko Baráni, môj vrstovník, mi dokázal pred vrátami humna hodiny strieľať loptu, ktorú som chytal a chytal. Bol to vlastne tréning strelca a brankára. V zápasoch sa potom nestalo, aby Janko netrafil a mne sa nepodarilo chytiť loptu. Rovných desať rokov som stál v bránke porubského reprezentačného mužstva,“ povedal od srdca. Aj keď prestal s futbalom, neraz v nedeľu zastavil autobus pred bytovkou v Liptovskom Mikuláši a futbalisti brankára oslovili: „Vlado, poď, nemá kto chytať.“ Z rozprávania sa dozvedáme mená spoluhráčov: Ivan Jambrich, Jožko Ilanovský (Grajchman), Miloš Bátik, Tóno Kováč, Vlado Šarafin (Šarko), Ľudo Miša, Milo Hladký, Milo Staroň, Milo Šarafin (Slamka), Miloš Mikuláš (Beškin), Jaro Mudroň, Julo a Paľo Šarafinovci, Marián Lipták, Fero Pavelica, Ľudo Bróska (Pele), Paľo Mejcher, Paľo Jurečka (Šovec) a mnoho, mnoho ďalších.

Potom ešte doložil: „No mojim športom číslo jedna boli predsa len lyže. V Porube bolo treba „šlapať“, na Chopku už bola lanovka, no najlepšie sa dalo zalyžovať v Tatrách. Zo Skalnatého Plesa do Lomnice. Zjazdovka dlhá päť kilo-

• Otec, mama a ich promovani inžinieri: Jana - stavbár, Vladimír - strojár, Juraj - elektrikár.

metro, trať upravená, podmienky ideálne. To ma bavilo.“

Keď zanechal aktívnu pretekársku činnosť, pôsobil ako tréner, rozhodca, funkcionár, riaditeľ pretekov... Veď Závažná Poruba v tej dobe patrila v žiackych kategóriách ku špičke zjazdového lyžovania. Na Opalisku sa konali preteky najvyššej triedy na úrovni Slovenska, ba aj Československa.

• Zlatí manželka Ludmila a Vladimír Štrkolcovci sa podpisajú do Pamätnej knihy Závažnej Poruby.

Bez rodiny to nejde

Len folklór a lyže? A čo rodina? Vychovali tri deti. Od rodičov dostali všetko, čo potrebovali. Všetci traja získali vysokoškolské diplomy. Všetci sú promovani inžinieri: Janka stavbár, Vladko strojár a Juraj elektrikár. Tešia sa zo siedmich vnúčat: Kristínka, Maťko, Miško, Zlatka, Hanička, Ondrejko a Lucka. Že jablko nepadlo ďaleko od stromu niet pochýb. Lyžovanie a folklór ide v rodine Štrkolcovie z generácie na generáciu. Lyžujú nielen rekreačne, ale i závodne. Nielen to, že tanec patrí k ich životu, ale i to, že zo Štrkolcovie potomkov vyrastajú schopní muzikanti a speváci. Čo k tomu dodať? Všetko dôležité pre človeka sa udeje v detstve. A detstvo je krásne práve tým, že je detstvom. Ak deti po tejto púti života sprevádzajú dobrí a starostliví rodičia, hodní tohto mena, nieto čo dodať. Aj keď hra, menom život im postavila do cesty nejednu prekážku, choroby, nemalé starosti, nažívajú si v pohode a pri dobrej myšli. S nástrahami života sa dokázali vysporiadať len preto, že stáli pri sebe a boli si vzájomnou oporou.

Šťastný zlatý pár sa zhodol v tom, že pre manželstvo je najdôležitejšia tolerancia a vzájomné pochopenie záľub toho druhého. A samozrejme, láska. Bez nej to jednoducho nejde. Nie náhodou sa hovorí: Za peniaze aj v Pešti dom, ale lásku nekúpiš.

text i foto: Dušan Migala

Predvianočné informácie Združenia majiteľov lesov a pozemkového spoločenstva v Závažnej Porube

Združenie majiteľov lesov pozemkové spoločenstvo Závažná Poruba (ďalej len ZML PS) podáva členskej základni týmto článkom stručnú informáciu o pripravovaných činnostiach, ktoré nás hlavne s prípravou konania Valného zhromaždenia (ďalej VZ) v krátkom období čakajú. Termín konania VZ je sobota 23. marca 2013. Presun termínu zo zaužívaného piatku na sobotu bol odsúhlasený posledným VZ a vyžaduje si to náročný program, ktorý bude VZ musieť na svojom zasadnutí riešiť. Okrem tradičných bodov určených Stanovami pôjde najmä o :

- zmenu, resp. doplnenie niektorých článkov platných Stanov, aj v súvislosti s novelizáciou zákona 181/1995 o pozemkových spoločenstvách
- riešenie návrhov a podnetov niektorých členov na zmenu výpočtu podielov v tom smere, aby výška podielu objektívne zobrazovala majetkový podiel člena ZML PS, ktorý by mal vychádzať z výmery pozemkov, ktoré člen vlastní
- prerokovanie žiadostí poľovníckych združení, z dôvodu ukončenia platných zmlúv výkonu práva v poľovnom revíri POLUDNICA – v súčasnom období evidujeme dve žiadosti
- stanovisko a podanie informácie výboru ZML PS k situácii, ktorá vznikla ako nová skutočnosť na parcele E – KN 1276/501, vzhľadom na vykonanú reštitúciu tejto parcely v roku 1997 pre jednotlivých podielníkov – spoluvlastníkov ZML PS, v zmysle príslušného zákona.

Všetkých členov upozorňujeme, že materiály, ktoré budú prerokovávané na VZ, včítane správy o činnosti, návrhu na uznesenie, plnenie rozpočtu za rok 2012, návrhu rozpočtu na rok 2013 a ďalšie budú členom zaslané do 10. februára 2013, aby každý mal dostatok času sa s týmito dokumentmi oboznámiť. Pri akejkoľvek nejasnosti bude tak dosť času na konzultáciu s členmi výboru ZML PS. Prosíme v tejto súvislosti všetkých členov, aby svoje písomné (prípadne ústne) pripomienky a návrhy podali na výbor ZML PS najneskôr dva týždne pred konaním VZ, aby mohli byť zakomponované do programu a riešili sa na VZ v sobotu 23. marca 2013.

Od redakcie Porubských novín sme dostali v tomto prípade obmedzený priestor, a preto nemôžeme podať informáciu aj o niektorých činnostiach z posledného obdobia, ale tieto budú predmetom Správy o činnosti za rok 2012. A tak v závere tohto článku ešte upozornenie pre členov, záujemcov o palivové dre-

vo (samovýrobu), aby nezabudli, že termín na podanie žiadostí je do 31. marca 2013 a stručná informácia o hospodárskych výsledkoch ZML PS ku 22. novembru 2012 v percentách k rozpočtu na rok 2012: príjmy sú plnené na 86,64 %, výdavky na 67,38 %, výsledok hospodárenia ZML PS je plnený na 137,25 %.

Informáciu formou tohto článku sme po dohode s redakciou Porubských novín zabezpečili tak, aby sa noviny dostali do rúk našim členom aj mimo bydliska našej obce. V tejto spolupráci aj v rozšírenej forme chceme pokračovať aj v budúcnosti, nakoľko veková skladba našich členov neumožňuje všetkým prístup na internet.

Celkom na záver želáme našim členom šťastné a veselé prežitie Vianočných sviatkov a veľa zdravia, pokoja a síl do Nového roku 2013.

Za výbor ZML PS:

Ludovít M í š a, predseda

Ján K š a m i e n, tajomník

Urbár pripravil česťinku na hroby

Združenie majiteľov lesov – pozemkové spoločenstvo v Závažnej Porube vyšlo v ústrety všetkým, čo sa chystali vyzdobiť hroby svojich zosnulých. Vo štvrtok 18. októbra 2012 priviezol nákladné auto pred cintorín v Brestovej vjaznice jedličky. Grátis sa ponúkli občanom Závažnej Poruby. Uchránili sa tak porasty stromov v okolí obce a verejnosti poskytla veľmi potrebná služba. Po česťinke sa len tak zaprášilo. Pre veľký záujem sa táto akcia zopakovala v utorok 23. októbra 2012. Nová zásielka sa rozobrala tak rýchlo, ako prišla. ZML – PS však avizuje, že česťinka peknej jedličky bola určená ako dekorácia na hroby a nebola pripravená na iné účely.

Vitajte na Malte

Na prechádzke storočiami po jednom z najmenších štátov sveta

Napriek tomu, že tento stredomorský štát pozostáva len z troch malých ostrovov, počas svojej existencie celé územie prešlo množstvom historických zmien a momentov, ktoré mali veľký vplyv na jeho súčasnosť. Reč je o Malte - malej krajine na pol ceste medzi Európou a severným pobrežím Afriky, ktorá každoročne privíta viac ako jeden milión turistov.

• Azúrové okno v západnej časti ostrova Gozo

História Malty sa začala písať viac ako 5000 rokov pred našim letopočtom a postupne sa na jej území vystriedali vo svojej nadvláde Gréci, Rimania, Turci, Francúzi, Arabi a Angličania. Tieto neustále zmeny, ktoré storočia na ostrove prebiehali, mali, samozrejme, vplyv aj na jeho obyvateľstvo, kultúru a architektúru. A aká je Malta dnes? Predovšetkým je to prosperujúci a rozvinutý štát, ktorý je od roku 2004 spoločne so Slovenskom súčasťou Európskej únie. Vďaka svojej polohe, vybudovanej infraštruktúre a žiživému ekonomickému prostrediu sa stala základňou pre mnohé európske, ale aj mimoeurópske obchodné spoločnosti. Jej územie láka ale predovšetkým turistov vďaka bohatej histórii, zaujímavej architektúre, príjemnému podnebiu spojenému s dovolenkovými možnosťami a pestrým nočným životom v okolí letovísk.

Malta s celkovou rozlohou 316 km² a menej ako 500-tisíc obyvateľmi patrí medzi najmenšie štáty sveta - čo sa rozlohy týka je len 27 kilometrov dlhá a 14

• Jeden z mnohých kostolov v dedinke Marsaxlokk

kilometrov široká. Naopak hustotou zaľudnenia sa radí medzi najviac obývané územia na svete. Vstupnou bránou na tento ostrov a do jeho príslušných častí - ostrovov Gozo a Comino je medzinárodné letisko v meste Lupa. Samozrejme na ostrov sa dá dostať aj lodným trajektom - najbližšie (len 80 kilometrov) je to zo Sicílie, menej ako 200 kilometrov je Malta vzdialená od Tuniska a približne 300 kilometrov od Líbie. Oficiálnym jazykom je maltština, ktorá je zmesou talianskeho jazyka a arabčiny. Od roku 1964 Malta získala samostatnosť od britskej nadvlády, no napriek tomu sa tu angličtina zachovala ako druhý úradný jazyk až do dnes.

Hlavné mesto Valletta a jeho lákadlá

Asi najlepším východiskovým bodom pre spoznanie Malty je hlavné mesto Valletta a jeho okolie. Valletta dýcha históriou a pôvodnou zachovanou architektúrou na ktorej sa podpísali hlavne dlhé roky nadvlády neustále sa meniacich dobyvateľov. Keďže takmer 100% obyvateľov sa tu hlási ku kresťanstvu a z toho 98% ku rímsko-

• Jedna z najväčších chrámových kupovitých stavieb v Európe v meste Mosta

sko-katolíckej viere, niečo sa čí diviť, že Malta dominujú chrámy a kostoly. Medzi najväčšie z nich patrí Katedrála svätého Jána v historickom centre Valletty. Je to najväčšia katedrála na Malte s nesmierne bohatou interiérovou výzdobou. Jej jedinečnosť spočíva aj v tom, že tu okrem iného nájdete originál diel známeho talianskeho maliara Caravaggia. Ten tu na začiatku 16. storočia pôsobil a namaloval tu aj svoj známy obraz zachytávajúceho píšuceho Svätého Jeronýma. Sprievodkyňa, ktorá katedrálou sprevádza, zdôrazňuje, že celá Malta je krajinou kostolov, ktorých po krajine nájdeme viac ako 500. Vzhľadom na rozlohu tohto malého štátu je to skutočne úctyhodný počet. Rovnako s hrdosťou pripomína, že vďaka silným kresťanským tradíciám sú na Malte zákonom zakázané rozvody manželstiev. Na

• Modrá lagúna na ostrove Comino

oslavu i zachovanie náboženských zvykov ostrov udržiava pravidelné procesie po celej krajine, z ktorých najväčšie sa konajú práve vo Vallette.

Okrem kresťanských stavieb, zaujímavých múzeí a kráľovských palácov, ktoré slúžia reprezentačným účelom štátu zaujme, vo Vallette návštevníka aj rozsiahly komplex udržiavaných záhrad s názvom Barrakka. Sú zložené z dvoch samostatných častí, nájdete v nich množstvo rôznych kvetov a drevín. Vďaka svojej pozícii v najvyššej časti mesta s jedinečným umiestnením slúžia tiež ako výborné relaxačné vzdelávacie a vyhliadkové miesto na obrovský prístav s okolitým zálivom. A práve prístav vo Vallette bol historicky strategickým bodom počas bojov o Maltu pričom jeho ovládnutie bolo kľúčovým krokom pre ďalšiu kontrolu celého ostrova.

Vysušená krajina, pestrofarebné rybárske lodky s očami a morské jaskyne

Hneď ako opustíme územie hlavného mesta, dostávame reálny obraz o Malte. Krajina, ktorá je väčšinu roka zaliata slnkom vďaka ktorému sa tu na slnečných svahoch darí olivovníkom a viniču má na druhej strane vážne problémy s pitnou vodou. Neexistujú tu žiadne rieky a potoky. Nie je tu ani žiadna podpovrchová voda čo komplikuje nielen život poľnohospodárom, ale hlavne obyvateľom Malty. Z tohto dôvodu je viac 70% pitnej vody získavanej odsolovaním morskej vody. Zvyšok sa dováža z okolitých ostrovov - hlavne zo Sicílie. To že ostrovu chýba vlaha je poznať na každom kroku

• Pozostatky najstaršej voľne stojacej stavby na svete - chrám Ggantija na ostrove Gozo

– pri cestách turistovi neujde, že väčšina vnútorozemia je od slnka takmer spálená a v kontraste s pieskovcovými stavbami, kamennými múrmi deliacimi jednotlivé pozemky, celá Malta pôsobí farebne veľmi jednotvárne. Na druhej strane tu nájdeme aj miesta, ktoré farbami priam žiaria. Napríklad tradičná rybárska dedina Marsaxlokk (v maltskom jazyku vyslovovaná ako „Marsašlog“) vo východnej časti ostrova, ktorá vďaka pestro zdobeným rybárskym lodiam miestnych rybárov a uvoľnenej prímorskej atmosfére láka mnohých turistov. Zaujímavosťou je, že tu každá rybárska loď má aj oči. Sú namalované v jej prednej časti a majú na rybárov dávať pozor počas lovu pričom ich majú hlavne ochraňovať a doviesť vždy šťastne do prístavu v tejto priateľskej dedinke.

• Rímsko-katolícka katedrála Svätého Pavla v meste Mdina

Ďalším zaujímavým miestom na hlavnom ostrove je aj sústava pieskovcových oblúkov, ktoré počas miliónov rokov do pieskovca vyhlbila morská voda. Blue Grotto je netradičné miesto, ktoré svoj názov dostalo podľa nádhorne sfarbenej morskej hladiny v žiarivo modrých farbách. Za poplatok vás miestni prevezú sústavou pieskovcových oblúkov a jaskýň vyrezaných do útesu a nezabudnú počas plavby pridať aj niekoľko vtipných príhod vysvetľujúcich vznik týchto nevšedných útvarov.

Za antickými múrmi nájdete „vznešené mesto“

Tak ako už bolo spomínané, Malta má na svojom území veľké množstvo historických pamiatok obrovskej hodnoty. Vo vnútrozemí ostrova nájdeme dve historicky pritažlivé mestá. Prvým je niekdajšie hlavné mesto Malty nesúce názov Mdina, ktorého vznik siaha až do roku 1500 pred našim letopočtom. Rozprestiera sa na drobnom kopcovitom výčnelku nad inak takmer rovným povrchom ostrova a je jedinečné vďaka zachovaným antickým hradbám mestského opevnenia. V jeho vnútri zaujme dokonalá spleť úzkych uličiek prepájajúcich jednotlivé dôležité časti tohto historického mesta. Sú tak úzke, že cez niektoré je problém prejsť pešo nehovoriac o tom, že pri troške nepo-

• Valletta z diaľky s dominantnou Katedrálou svätého Jána

zornosti sa vám môže stať, že nedokážete nájsť cestu späť. Napriek tomu, mestu dali jeho dobyvatelia v priebehu rokov prívlastok: „Città Nobile“, čiže „vznešené mesto“. Ale nie je to len Mdina, ktorej architektúra návštevníka zaujme. Len pár kilometrov severne od Mdiny (v podstate na Malte je všetko veľmi blízko) nájdeme ďalší unikát. Mesto s názvom Mosta, ktoré je známe hlavne vďaka svojej obrovskej chrámovej rotunde. Tá je veľkosťou tretou najväčšou rotundovou stavbou v Európe. Preslávil ju aj fakt, že počas druhej svetovej vojny touto rotundou preletela jedna z nemeckých bômb. Táto bomba však nevybuchla a tým pádom sa dóm zachoval takmer nepoškodený. Keď neskôr bombu otvorili, našli v nej „pozdrav“ od pracovníkov českej zbrojovky, ktorí takto protestovali proti nezmyselnosti vojny.

Malta ako vyhľadávaná turistická destinácia, osamotené ostrovy Comino s modrou lagúnou a Gozo s najstarším chrámom na svete

Malta ale nežije len históriou. Je to aj vyhľadávaná lokalita dovolenkárov z celej Európy a je preslávená vďaka svojmu pulzujúcemu nočnému životu v blízkosti turistických centier. Je pravda, že ostrov má len minimálny počet kvalitných pláží, keďže väčšinu pobrežia delia od mora vystupujúce skalnaté útesy, no na druhej strane to svetové hotelové reťazce svojim návštevníkom kompenzujú najmodernejšími bazénmi. Toto platí hlavne pre známe turistické lokality Paceville, St. Julian's Bay a Sliema v blízkosti hlavného mesta Valletta. Práve v týchto častiach to žije nielen počas dňa, ale hlavne večer. Je tu množstvo kvalitných barov, disko-

• Vstup do záhrad Barakka vo Vallette

ték, ale hlavne reštaurácií s fantastickým výhľadom na more, pričom každá z nich má v ponuke okrem morských špecialít aj tradičné maltské jedlo – domáceho kráľika vareného v paradajkovej omáčke.

Pre tých, ktorí viac uprednostňujú prírodu a skutočný relax mimo preplnených a hlučných miest, má tiež Malta čo ponúknuť. Ostrov Comino je oázou pokoja a kludu. Leží len pár minút severozápadne od brehov Malty a ponúka tie najkrajšie možnosti kúpania vo svojej Modrej lagúne s priehľadno-modrou vodou. Comino je malý ostrov, ktorý má len troch stálych obyvateľov. Nie sú tu žiadne hotely, obchody, žiadne autá – skrátka je to len malé územie pre dokonalý relax a oddych len pár metrov od brehov Malty. Pokiaľ sa tu rozhodnete zostať cez noc, jediná možnosť je priniesť si vlastný stan a dobrodružstvo môže začať.

Súčasťou Malty je aj menej známy ostrov Gozo, ktorý je od nej vzdialený len 20 minút lodným trajektom. Gozo je veľmi populárnym miestom pre krátke jednodňové výlety práve pre dovolenkárov z Malty. Okrem pozoruhodných prírodných scenérií tu na území trojnásobne menšom ako má susedná Malta nájdú jedinečnú pozoruhodnosť s názvom Ggantija Temples. Ide o najstaršiu voľne stojacu chrámovú štruktúru na svete, ktorá stojí na najvyššom bode ostrova a priťahuje tak oči väčšiny jeho návštevníkov. Záhadne miesto, tak ako sú záhadné príbehy s ním spojené.

Návšteva Malty je určite zaujímavým zážitkom pre každého kto chce spoznať niečo nové. Je pravda, že táto rovinatá a suchá krajina, kde sa napodiv presvedčíte aj o tom, že pitná voda má väčšiu hodnotu ako víno, pôsobí možno na prvý pohľad jednotvárnym dojmom, ale napriek tomu sa máme od nej čo učiť. Osobne som napríklad nevychádzal z údivu, ako práve tu dokážu turistu priťahovať na miesta, ktoré by možno pri cestovaní po tejto krajine ani nenavštívil nebyť šikovného turistického marketingu. Nehovorím samozrejme o významných historických miestach, ktoré oslovia zrejme každého, ale ide o drobné alebo menšie prírodné úkazy, ktoré tým našim slovenským prírodným skvostom nesiahajú ani po päty. Na druhej strane tu dobrým marketingom, možno trošku prifarbeným a vymysleným príbehom urobia na Malte zo svojich „mini divov sveta“, najdôležitejšiu atrakciu ostrova, ktorú nemôže turista obísť. A čo je najdôležitejšie – samozrejme za ich prehliadku aj zaplatiť. Pre mňa je ohromujúce ako dokáže táto malá krajina obklopená Stredozemným morom pripraviť návštevníkovi bohatý program v každom smere a prezentovať s veľkou pompou aj veci, ktoré by sme my na Slovensku brali za bežné alebo ničím nezaujímavé.

text i foto: Mgr. Michal Staroň

Predišli nás do večnosti

*Života kniha
zavrela sa,
písaná srdcom,
krvou zo žíl.
Zápis v nej zlatým
písmom hlása,
že otec čestne život
dožil.*

*Nech jeho telo v rodnej hrude
v pokojnom spánku odpočíva.
V pamäti našej žiarit bude
pamiatka jeho stále živá.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 4. októbra 2012 v nedožitom 65. roku svojho života opustil náš drahý otec, starý otec

Pavel Iľanovský

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým bola v sobotu 6. októbra 2012 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyslovuje slová poďakovania za všetky prejavy sústrasti, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

+ + +

*Lúčim sa s vami,
moji milí,
ruky stisk už vám
nemôžem dať.
Srdce mi dotĺklo,
odišli sily,
lúčim sa
s každým,
kto mal ma rád.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 11. novembra 2012 v nedožitom 85. roku svojho života opustil

Ervín Hybian

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým sa uskutočnila v stredu 14. novembra 2012 o 15. hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Manželka Hanka, syn Miroslav s manželkou, vnúčatá Kristinka a Viktorka, sestra Valéria s rodinou, švagriná Ema a ostatná smútiaca rodina vyjadrujú slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

*Lúčim sa s vami
moji milí,
ruky stisk už vám
nemôžem dať.
Srdce mi dotĺklo,
odišli sily
lúčim sa s každým,
kto mal ma rád.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 31. októbra, v 38. roku života opustil náš brat a príbuzný

Marian Bróska

Posledná rozlúčka bola v sobotu 3. novembra o 13.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Pozostalí bratia Ľudovít a Marek ďakujú všetkým príbuzným, priateľom a známym za spoluúčasť v žiali a všetky prejavy sústrasti. Zvlášť vyslovujú slová poďakovania Obecnému úradu v Závažnej Porube za usporiadanie smútočného obradu.

*Tíško žila, tíško odišla,
skromná vo svojom
živote,
veľká vo svojej láske a
dobrote.*

V hlbokom zármutku oznamujeme, že nás dňa 4. decembra 2012 vo veku 74 rokov opustila naša drahá manželka, mama, stará mama, krstná mama, sestra, švagriná, teta a strýnka

Zuzana Mudroňová rod. Lizúchová.

Posledná rozlúčka s našou drahou zosnulou bola vo štvrtok 6. decembra 2012 o 14.00 hodine v Dome smútku v Závažnej Porube. Smútiaca rodina vyjadruje slová poďakovania za všetky kondolencie, kvetinné dary i účasť na poslednej rozlúčke.

*Klesla ruka, ktorá tak
rada pracovala,
zmlkli ústa, ktoré
slovami hladili,
oči, ktoré sa tak milo
pozerali,
sa navždy zavreli.*

S bolesťou v srdci oznamujeme, že nás dňa 6. decembra 2012 vo veku 87 rokov navždy opustil náš drahý manžel, otec, starý otec, prastarý otec, svokor, brat a švagar

Michal Niňaj

Posledná rozlúčka s našim drahým zosnulým sa konala 10. decembra 2012 o 13.00 hodine v Dome smútku v Poprade – Veľkej. Smútiaca manželka, dcéry a rodina.

Chatka štart-cieľ dostala darček

V nedeľu 18.11.2012 sa v bežeckom areáli na Starom ihrisku ozýval hluk. Okoloidúci na nedeľnej prechádzke otáčali hlavy týmto smerom, zvedaví čo sa tam deje. Chatka štart - cieľ, ktorá je už dlhší čas v rekonštrukcii, dostala ďalší darček v podobe zámkovej dlažby a upraveného okolia. Túto opäť pomáhali položiť 18-ti dobrovoľníci troch generácií, ktorým záleží na zveľadovaní našej obce a radi priložia ruku k dielu. Stretli sa ráno o ôsmej a usilovne pracovali až do tmy, kým nepoložili poslednú dlažbovú kocku. Patrí im za to veľká vďaka a nový šat chatke veľmi pristane. Odmenou im bol chutný guláš a pohárik hriateho. Týmto by som chcela požiadať všetkých návštevníkov, aby zoberali na vedomie nový vzhľad a nechali tam po sebe vždy poriadok. Pevne verím, že už sa na zemi nebudú pohadzovať odpadky rôzneho druhu, veď keď je niekde pekne a čisto, svedomie nedovolí tento stav narušiť.

text: P. Lešťan ml., foto: D. Lešťanová

• Odmenou im bol guláš

POZVÁNKA

Stretneme sa na Bánových lazoch

Opäť sa blížia najkrajšie sviatky v roku a po nich sa stretá starý rok s rokom novým. Na začiatku nového roku sa všetci priaznivci bežeckého lyžovania stretávajú na Bánových lazoch na ponovoročnom stretnutí a to v prvú nedeľu po Novom roku t.j. 6.1.2013 o 10.00 hod. Na toto stretnutie vás všetkých srdečne pozývame. So sebou si treba zobrať okrem dobrej nálady niečo na zahryznutie a zahriatie. V prípade priaznivých snehových podmienok netreba zabudnúť aj na bežky, aby sme mohli ponáhľovať svoje telo a pookriať dušu. Všetkým prajeme príjemné prežitie Vianočných sviatkov a tešíme sa na stretnutie s vami.

Info: Peter Lešťan ml. Hlavná 265
tel.0907818646

ŠPORT

Futbalisti hodnotili futbalový rok

Vyhlásili najlepších hráčov všetkých kategórií v roku 2012.

mladší žiaci: 1. Ján Mlynček (foto), 2. Jakub Piatka, 3. Martin Ilanovský

starší žiaci: 1. Martin Lovašík (foto), 2. Marek Kruliš, 3. Mário Lenčo

dorast: 1. Daniel Košťial (foto), 2. Roman Perašin, 3. Lukáš Buša

dospelí: 1. Matúš Praštiak (foto), 2. Milan Vyskoč, 3. Matej Beťko

Naši futbalisti odohrali jesennú časť v súťaži majstrovstiev regiónu stred so striedavým úspechmi

Mužstvo spod Poludnice vedie tréner Peter Maťko. Niektoré zápasy dopadli podľa šéfa klubu Pavla Beťka lepšie, iné horšie. „Medzi najlepšie by som zaradil domáce stretnutia so Žiarom nad Hronom, ktoré sme vyhrali 3:0, s Banskou Bystricou 2:0, s Banskou Štiavnicou 3:0 a na ihrisku u súpera v Tisovci sme vyhrali 1:3,“ zhodnotil výsledky P. Beťko.

Doplatili na nepremieňanie šancí

Naopak, Porubčania vybuchli v Bytči, keď prehrali 1:5, a v Krásne nad Kysou 0:3. P. Beťka mrzia hlavne domáce prehry s Kalinovom 1:2 a derby s Liptovskou Štiavnicou 0:2. Napriek tomu konštatoval, že chlapci hrali kvalitný futbal a zimujú na 11. mieste v tabuľke s piatimi mínusovými bodmi.

„Doplatili sme najmä na nepremieňanie stopercentných šancí, vypomstili sa nám niektoré hrubé chyby. Pre dlhodobé zranenia nám z tímu vypadli bratia Martin a Michal Repčekovci, Andrej Vretenár a pre pracovné povinnosti aj Tomáš Maťko,“ doplnil P. Beťko.

Porubčanom sa podarilo postupne zabudovať do tímu aj mladých hráčov ako Mareka Herčuta, Petera Guráňa, Pavla Beťku mladšieho či Dušana Gregora.

Čakajú ich atraktívni súper

„V zimnej príprave sa zameriavame na kondíciu a hlavne stabilitu výkonov. Káder by sa oproti jeseni už nemal meniť. Tréner preto musí sklbiť skúsenosti s mladým vekom hráčov. V príprave nás čakajú atraktívni súper ako Tvrdosín, starší dorastenci z Ružomberka, Belá, Poprad, Liptovský Hrádok a Turčianska Štiavnica.“

ka. Generálku pred súťažou odohráme so Svitom,“ dodal šéf klubu.

Pavol Beťko verí, že po kvalitnej príprave, ktorú hráči absolvujú v Závažnej Porube, budú dobre nabudení na súťaž. „Kvalitnou hrou a zodpovedným prístupom by sme chceli na náš útulný štadión prilákať čo najviac náročných divákov. Naším cieľom je pohybovať sa v horných priečkach tabuľky,“ uzavrel šéf klubu.

Marek Juriš, MY Liptov

Stabilizovať výkonnosť všetkých mužstiev

Na výročné rokovanie futbalového oddielu bolo pozvaných 79 futbalistov, trénerov a funkcionárov. Prítomní: 43 členov a 12 hostí. Na schôdzi konanej dňa 1. decembra 2012 sa futbalisti venovali činnosti oddielu v roku 2012 a výsledkom hospodárenia. Správy predniesol predseda ŠK Ing. Pavel Beťko. Vedenie obce reprezentoval Ing. Ján Duda, poslanec OcZ. Na záver vyhlásili najlepších futbalistov roka: ml. žiaci - Janko Mlynček, st. žiaci - Martin Lovašík, dorast - Daniel Košťial, dospelí - Matúš Praštiak. Skokan roka Ivan Dočekal. V novej sezóne futbalový oddiel hodlá stabilizovať výkonnosť všetkých mužstiev.

• **Horný rad zľava:** Lovašík Martin, Buša Lukáš, Košťial Daniel, Perašin Roman, Beťko Matej, Praštiak Matúš, Duda Ján, Beťko Pavel. **Dolný rad zľava:** Lenčo Mário, Mlynček Janko, Ilanovský Martin, Piatka Jakub.

Športový klub družobných Bohuslavíc oslávil osemdesiatku

• P. Baráni (vpravo) odovzdáva predsedovi ŠK Bohuslavice V. Kocianovi (vľavo) spomienkový dar

Športový klub v družobnej obci Bohuslavice pri Hlučine založili v roku 1932. Pri príležitosti 80. výročia tejto udalosti sa konalo 23. novembra 2012 slávnostné valné zhromaždenie členov i hostí v sále tamojšieho kultúrneho domu. Po prijatí pozvánky sa tejto slávnosti zúčastnila aj delegácia Závažnej Poruby, ktorú tvorili: P. Baráni, starosta, P. Bečko, predseda ŠK, V. Mlynček st., ktorý v roku 1969 zorganizoval a prijal prvú návštevu Bohuslavíc v Závažnej Porube a Dušan Migaľa, poslanec OcZ, predseda komisie OcZ pre kultúru, šport a vzdelávanie.

• Zľava: P. Dominik, podpredseda ŠK. P. Bečko, V. Kocian, V. Mlynček st., P. Baráni

Skôr ako sa začala slávnosť si Bohuslavice uctili pamiatku svojho obetavého funkcionára ŠK položením kvetov na jeho hrob. Potom predseda ŠK Bohuslavice V. Kocián sprítomnil osemdesiatročnú cestu športu v tejto družobnej obci. Nezabudli na svojich športovcov a funkcionárov, ktorí sa výrazne zaslúžili o rozvoj športu: Za vernosť i strelectvo ocenili futbalistu, ktorý za dvadsaťjeden rokov nastrieľal v reprezentačnom mužstve 160 gólov. Ocenili aj futbalistu, čo v štyridsiatich piatich zápasoch strelil 43 gólov. Tento talentovaný a skromný futbalista, ktorý je po úraze pripútaný na invalidný vozík, na slávnosti bohoslavického športu vyhlásil: „...nebola to len moja zásluha, ale výsledok snaženia celého mužstva.“

Naša delegácia odovzdala jubilujúcej ŠK spomienkové dary so symbolmi Z. Poruby. Bohuslavice zas ocenili našu obec a ŠK Pamätným listom a slovami vďaky a uznania za priateľské a neformálne kontakty nielen v oblasti športu, ale aj kultúry a vždy milého prijatia Bohuslavíc v Z. Porube.

-dm-

Bežím, bežíš, bežíme

Slovenský pohár v behu do vrchu 2012
12.5. Beh do Choča - 4. Lupták, 8. Valent, 1. Staroňová
27.5. Beh na Čertovicu - 8. Valent, 1. Staroňová
2.6. Beh na Zniev - 5. Lupták, 9. Valent, 1. Staroňová
16.6. Beh na Zelené pleso - 3. Lupták, 1. Staroňová
24.6. Beh na Poludňový grúň - 7. Lupták, 11. Valent, 1. Staroňová
21.7. Beh na Hrebienok - 7. Lupták, 9. Valent, 1. Staroňová
23.9. Beh na Veľkú Raču - 6. Valent, 1. Staroňová
10.11. Beh na Červenec - 3. Valent, 1. Staroňová, 3. Bartalská - Niňajová

V Slovenskom pohári vyhrala A. Staroňová ešte v Behu Trenčianskou Brezinou, Behu Pruské - Vršatec, Behu na Vtáčnik a v Behu Srdiečko - Chopok. Obsadila tak v celkovom hodnotení pohára v kategórii nad 60 rokov opäť 1. miesto. V tej istej kategórii mužov skončil Ján Lupták na 6. a Bohuš Valent na 9. mieste.

Cyklistika, duatlon

Časovka Podsuchá - Smrekovica - Hrabo - vo 1. Valent
 Duatlon Žiarska dolina 13. Valent

Liptovská bežecká liga, verejné preteky

31.3. Švošovská pätnástka - 1. Staroňová
15.4. Beh oslobodenia Likavky - 6. Valent, 2. Staroňová
22.4. Country Baba - Kamzík - 1. Staroňová
29.4. Beh oslobodenia Bodíc - 2. Lupták, 3. Valent, 1. Staroňová
30.4. Beh zdravia Turč.Teplice - 2. Staroňová
17.6. Ondrašovecká horička - 3. Lupták, 4. Valent, 1. Staroňová
30.6. Beh na Chopok - 3. Valent, 3. Bartalská - Niňajová
7.7. Folkušovská sedmička - 5. Valent, 1. Staroňová
22.7. Beh na Chatu pod Chlebom - 3. Lupták, 6. Valent, 1. Staroňová
19.8. Belanská pätnástka - 3. Lupták, 2. Staroňová
9.9. Beh okolo Sliačov - 3. Valent, 1. Staroňová
15.9. Beh na Popradské pleso - 6. Valent, 3. Staroňová
30.9. Memoriál Š.Kubovčíka Z.Poruba - 2. Niňaj ml., 1. Staroňová, 3. Bartalská - Niňajová
7.10. Beh o pohár starostu obce Hybe - 1. Valent, 1. Staroňová
28.10. Beh okolo Sidorova - 1. Staroňová

19.5. MS v behu do vrchu - Buhlertal, Nemecko - kat. 60 - 64 rokov (22 štartujúcich) 6. miesto Staroňová
26.8. 34. Int. Kitzbuheler Horn - Kitzbuhel, Rakúsko - 1. miesto Staroňová
 Výdavky spojené so štartom na tohtoročných pretekoch si veteráni hradili sami.

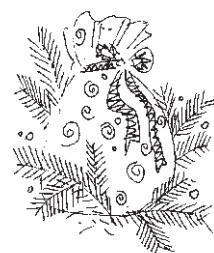
Anna Staroňová

Podakovanie všetkým, ktorým šport v obci leží na srdci

Je tu koniec roka a neopakovateľné čaro Vianoc. Dovoľte mi v mene mojom ako aj v mene Športového klubu sa vám všetkým čo najsrdečnejšie poďakovať za priazeň počas celého roka 2012. Zvlášť poďakovanie patrí starostovi obce Bc. Pavlovi Baránimu, poslancom obecného zastupiteľstva, všetkým sponzorom a dobrovoľným funkcionárom, ktorým šport v obci leží na srdci.

Prajem všetkým spoluobčanom pevné zdravie, príjemné prežitie vianočných sviatkov a všetko naj... v novom roku.

Ing. Pavel Bečko, predseda ŠK

Tabuľka

Majstrovstvá regiónu STRED dospelí 2012/13

1	MŠK Žilina B	15	11	1	3	39:9	34
2	FK Čadca	15	9	4	2	26:17	31
3	Baník Kalinovo	15	8	5	2	23:11	29
4	FK 34 Brusno - Ondrej	15	8	4	3	33:14	28
5	Tatran Krásno nad Kysucou	15	8	3	4	27:15	27
6	Fatran Dolná Tižina	15	7	5	3	22:19	26
7	MFK Banská Bystrica	15	7	3	5	25:27	24
8	KINEX Bytča	15	7	2	6	25:23	23
9	Družstevník Liptovská Štiavnica	15	7	1	7	32:20	22
10	MFK Nová Baňa	15	6	4	5	31:20	22
11	ŠK Závažná Poruba	15	6	1	8	20:23	19
12	FK Pohronie Žiar n. H. / D. Ždňa B	15	5	1	9	16:26	16
13	Sitno Banská Štiavnica	15	4	2	9	20:36	14
14	MŠK Kysucké Nové Mesto	15	3	4	8	18:27	13
15	CSM Tisovec	15	2	1	12	12:33	7
16	MFK Lokomotíva Zvolen	15	1	1	13	3:52	4

Pozvánka

Vianočné koncerty:

- **nedela 16. 12. 2012 o 14:00 h**
 - Kultúrny dom v Závažnej Porube účinkujú deti MŠ a žiaci ZŠ

- **nedela 16. 12. 2012 o 16:00 h**
 - Evanjelický kostol v Závažnej Porube účinkuje učiteľský spevokol Tatran

• **Vianočné vystúpenie gymnastiek**
 - **17.12.2012 o 16:30 h** - Telocvičňa v Závažnej Porube

•	1	I.	2	3	4	5	6	•	7	8	9	10	11	12	•	13	14	15	VI.	16
17							18								20					
							19								21					
22			II.																	
23			24				26							28						
			25				27							29						
30									31				33							
									32				34							
	35						37					39				41	42			
•	36						38					40					43			
44					45					47				49						
					46					48				50						
51							52						54							
							53						55							
56			III.																	
57			58						60								62			
			59						61								63			
64				65								67				69				
				66								68				70				
	71						73					75			77					
•	72						74					76			78					
79					80									82			84			86
					81									83			85			
87									88				90							
									89				91							
92			IV.																	
93			94						96				98				100			
			95						97				99				101			
	102								104				106				108			
•	103								105				107				109			
110							111					113					115			117
							112					114					116			
118				119						121				123				125		
				120						122				124				126		
127						128														
					129															
130			V.																	
131			132											134						•

- 87 - oslovovala si v 3. osobe
88 - citoslov. radosti
89 - dostihový šport /koní/
90 - idylka, pohoda
91 - fosfor ch.zn.
92 - šarha
93 - armádna jedáleň skr.
94 - čerím vodu
95 - lawrencium a titán ch.zn.
96 - jednofarebná tkanina
97 - bohatstvo
98 - tu máš
99 - svetozn. talian. módný návrhár
100 - eskimácke sane
101 - kamaráti náreč.
102 - opak nestarol
103 - legendárny učenec, čarodejník a astrológ, ktorý sa telom i dušou zapredal diablovej za večnú mladost', pozna nie a moc
104 - umiera
105 - dá ..., znamenie na začatie niečoho
106 - šport. klub v Miláne
107 - vylučoval z tela ... pri námahe
108 - batistové plátno
109 - grécky ostrov
110 - patrí Ferrovii, je ...
111 - detské citosl. strelby
112 - konaj, čiň
113 - hnila
114 - lúka básn. alebo plesn. syr
115 - letecké opravovne
116 - časť tváre
117 - olejnatá plodina
118 - proti, predpona
119 - jedovatá rastlina
120 - rabuj, kradni
121 - skr. nominatívu
122 - naliepaj
123 - austrálsky pštros
124 - ŠPZ okr. Komárno
125 - svetový mier skr.
126 - olej angl.
127 - utiekol
128 - krása okolia - ináč zastarale
129 - buď, dýchaj
130 - áno, špan. i tal.
131 - športový kód Česka
132 - nad. zhora, lek.
133 - CD-čko ..., alebo niekto niekoho nahnevá, dobehne
134 - dávala zrno do pôdy

v riadkoch:
za II. tajn. a napravo od VI. - urán ch.zn.
za III. tajn. a napravo od VI. - nič
za IV. tajn. - el. nabitá častica
za V. tajn. a napravo od VI. - kelvin zn.

v stĺpcach:
v 5. stĺpci pod IV. - cirkusové či kabaretné vystúpenie
pod tajn. č. VI. - 5000 rímsky

Pomôcky: ADIO, ANAT, AURIT, EPI, EPIZÓDA, IČA, ION, JEINE, KMENT, LEROS

Pozor! v krížovke nie sú dodržané dĺžne.

Tajnička z minulej krížovky, z č. 72 znela :
Dokončenie výroku Johanna Wolfganga von Geotheo:

Čokoľvek môžete urobiť alebo si MYSLÍTE, ŽE MÔŽETE UROBIŤ, ZAČNITE TO ROBIŤ. SMELOST' TOTIŽ V SEBE UKRÝVA MOC, ODVAHU A DUCHA GÉNIA.

Zostavil Pavel Staroň

TAJNIČKA

Doplňte vianočnú myšlienku:
V túto chvíľu pohody, lásky, porozumenia a nehy, stromček vianočný ...

- tvrdý liaty magnet. materiál
- ozn. parkoviska
- súprava elektroniky k počúvaniu napr. hudby
- hudobná stupnica
- divadelný záves
- vlastnou rukou skr.
- španiel. vychovávateľka mn. č.
- nadobudol si moc, zmocnel si
- cudzopasná rastlina, vianoč. ozdoba
- platy
- končatiny
- trieda skr.
- 5007 rímsky
- Ústredná inšpekcia armádného zboru skr.
- Radoslav dovolenkoval v lete
- tu sa nachádza kasa zastarale
- patrí Arpádovi, je ..
- smerový orientačný uhol
- oslov. mnícha i arab. meno
- legované zubné zlato
- lesana
- čínske žen. meno
- dlhodobu skladované vojenské zásoby označ.

- nemocničné oddelenie
- opak záporu
- debaty, rozprávanie v kolektíve
- rieka v Rusku
- umelé hnojivo
- presúvaj pod dozorom napr. väžňa
- pri láske na prvý pohľad vzniká tzv.
- sloníe zuby
- lucífer
- príbeh vsunutý do hlavného diela
- hliník ch.zn.
- nevitáný „host“ v byte, zlodej chát
- napínala básn.
- pozdrav mládeže nespis.
- odoslala som
- starozidovský kráľ
- cudzie mužs. meno /ako Eugen/
- úzka doska
- preš
- obyvateľ Indie
- 5-ti
- apélácia
- mesto v Turecku
- druh usne
- špan. ostrov i národnosť v Sudáne
- hoj!
- obaly stromov
- už neverí napr. že vyhrá
- jedno z mien Hviezdoslava
- ang. zámedzie vo futbale, lopta mimo ihriska
- Ondrovi, ktorý učil v škole i hral na organe sa hovorilo O....
- značka automob. pneumatík
- ujsť /bez JS/
- lyžiarsky oddiel
- kozácky stotník
- meno americ. speváka a gitaristu považovaného za kráľa rock 'n' rolu
- americ. spevák a herec Frank
- cudzie mužs. meno /jedno je i v Porube/
- veľmi krátke vlny skr.
- balamutím
- národnostná skupina v Indonézii
- provincia v Kanade, kde leží hl. mesto Ottawa i Niagarské vodopády
- člen na Rýne
- Rudo, Ulla, Yvona
- objednaj si, daj si český
- španiel žijúci v Pyreneách /B..../
- vlastnili
- bodala rohami
- trápi ma nočná
- Lila a Laci
- maril, zahatával
- silno vej
- cudzie žens. meno
- malá juhoamer. opica
- štát v Afrike /známi vytrval. bežcami a levmi/
- kýval
- brzdim voz, auto náreč. napr. voz so senom z Rakytovice
- skladba pre lýry je ...
- mŕľ, nečistota na dne
- slnko náreč.
- kyslík ch. zn.
- chem. prvok zn. Ni
- egyptská bohynja vojny

Pretekali celým telom

• Družstvo žiačok zľava: Natália Brziaková, Veronika Bukasová, Nicolle Bárdyová, Simona Jedličková, Elena Bendíková, Lívia Habarková, Saskia Bednárová, Andrea Ilanovská

• Družstvo junioriek zľava: Klára Kačmáriková, Natália Uličná, Michaela Macková, Nikola Tkáčová, Diana Brziaková, Silvia Bebková

Dievčatá nám urobili radosť

V sobotu 10. 11. 2012 sa predstavilo 8 družstiev v dvoch vekových kategóriách v bratislavskej Sokolovni na Majstrovstvách Slovenska v súťaži Teamgym (3 družstvá v kategórii žiakov a 5 družstiev v kategórii juniorek, spolu 80 gymnastov). Zmerali si sily v troch disciplínach: akrobacia, pódiová skladba, trampolína. Je potešiteľné, že po niekoľkoročnom útlme sa táto súťaž opäť rozvíja a zapája sa do nej čoraz väčší počet športovcov a klubov. Naše dievčatá členky ŠK RTVŠ ani tohto roku neodišli naprázdno.

Žiačky získali pekné druhé miesto a juniorky v silnej konkurencii tretie miesto. Z medailí sa spolu s nimi tešili ich trénerky Katarína Jambrichová ml., Paulína Bečková, Iveta Bečková. Ďakujeme im za peknú reprezentáciu nášho klubu.

+ + +

Poslednú septembrovú nedeľu sa konal už 42. ročník Memoriálu Štefana Kubovčika, ktorý organizoval LK Opalisko v spolupráci s obcou. Súťažilo sa v dvadsiatich kategóriách od najmenších škôlkárov až po najstarších veteránov.

Preteku sa zúčastnilo 105 pretekárov, ktorí vyslovili spokojnosť s podujatím a prisľúbili účasť aj v budúcich ročníkoch. Týmto chceme zároveň poďakovať všetkým, ktorí prispeli svojou pomocou k zdarnému priebehu pretekov a teší sa, že sa ešte vždy nájdu občania, ktorí sú ochotní pomôcť pri takýchto akciách.

text: P. Lešťan, foto – dm -

Od škôlkárov po veteránov

• Radosť z pohybu, potešenie z jeho podoby

Mikuláš, opäť prišiel medzi nás

Všetky dobré deti zo ZŠ M. Rúfusa prišiel potešiť Mikuláš. Tohto roku však neprišiel sám. Mikuláša sprevádzali jeho verní spoločníci čert a anjel, ktorí dnes v našej škole dokonca vyučovali ako učiteľky. Deti si pre Mikuláša pripravili pesničky i básničky a on ich za to obdaroval sladkými balíčkami.

*Dobré združenie,
hodne síl
a pohody
v novom roku
čitateľom praje
Redakcia
Porubských
novín*

• Do materskej školy prišiel na koči a deti porozvážal po Závažnej Porube

• Ja mám v tomto vreci samé dobré veci.

